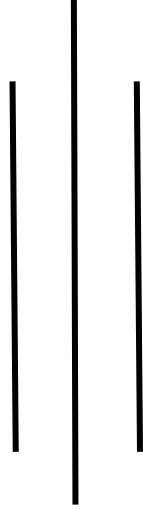

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

गरुडा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
गरुडा, रौतहट
मधेश प्रदेश, नेपाल
मिति २०८१/०३/०६

गरुडा नगरपालिका

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

अदरणीय सभाध्यक्षज्यू,

प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिहरुज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, नगरसभाका सदस्यज्यूहरु, आमन्त्रित अतिथिज्यूहरु, सञ्चारकर्मी, सुरक्षाकर्मी एवम् कर्मचारी मित्रहरु,

यस गरुडा नगरपालिका नगर सभाको एघारौँ अधिवेशन तथा आठौँ बजेट अधिवेशनमा नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा म निकै हर्षित र गौरवान्वित महसुस गरेको छु । सर्वप्रथम यस महत्वपूर्ण अवसरमा मुलुकलाई तीन तहको सरकार सहित संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको आजको यस परिवर्तित युग सम्म ल्याउन र देशको समग्र राष्ट्रियता, सार्वभौमसत्ता, अखण्डता, राष्ट्रिय स्वाधिनता एवम् संघीयता सहितको मुलुकको समृद्धिको भाग्य रेखा कोर्न लामो संघर्ष एवम् मधेश आन्दोलन लगायतका विभिन्न आन्दोलनका क्रममा विभिन्न समयमा जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात सम्पूर्ण आदरणीय अमर शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु र घाइते तथा बेपत्ता योद्धाहरु प्रति उच्च सम्मान सहित शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्न चाहन्छु ।

गरुडा नगरपालिका लोकतन्त्रका आधारभूत मूल्य मान्यता, मानव अधिकार, सामाजिक न्याय, सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तलाई आत्मसात गर्दै विधिको शासनप्रति प्रतिबद्ध छ । लोकतन्त्रलाई सामाजिक जीवन पद्धतिका रूपमा स्थापित गर्ने कुरामा नगरपालिका हरपल प्रयत्नशील छ । शासकीय व्यवस्थामा आएको परिवर्तनको अनुभूति सबै नगरवासीले गर्न सकून् भन्नेमा हामीहरु अत्यन्त सचेत छौँ । नगरको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा धार्मिक सांस्कृतिक विविधतालाई आत्मसाथ गर्दै सन्तुलित र समन्यायिक विकासको बाटोमा अघि बढ्न यो नगरपालिका दृढ छ । हामीहरु योजनाबद्ध र प्राथमिकताका आधारमा विकास निर्माणका कामहरु हुनुपर्छ भन्नेमा प्रतिबद्ध छौँ । 'मालिक होइन, सेवक हौं' भन्ने मान्यतामा आधारित जनउत्तरदायी, पारदर्शी, मेहनती र सहयोगी संयन्त्रबाट नै समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यतालाई हामीले आफ्नो मार्ग दर्शनका रूपमा ग्रहण गरेका छौँ ।

चालु आर्थिक वर्षमा नगर सभाको सातौँ बजेट अधिवेशनले स्वीकृत गरेका नीति तथा कार्यक्रमबाट प्राप्त मार्गनिर्देशन र बजेटको कार्यान्वयनबाट प्राप्त उपलब्धी तथा चुनौतिहरुको समिक्षा गर्दै, नेपाल सरकार, मधेश प्रदेश सरकारको स्थानीय तहसँगको सहकार्य, समन्वय, साभेदारी गर्ने नीति तथा कार्यक्रमसँग समन्वय हुने गरी नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले व्यवस्था गरेको स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकारसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत विषयहरुमा केन्द्रित रही रौतहट जिल्लाको चन्द्रनिगाहपुर-गौर राजमार्गको मध्यभागमा अवस्थित र जिल्लाकै शिक्षा, स्वास्थ्य,

कृषि, व्यापार, स्थानीय पर्यटन केन्द्रका रूपमा विकसित हुँदै गरेको यस गरुडा नगरपालिकाको चौतर्फी विकासको सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रमको लक्ष्य “समृद्ध नगर : खुशी नगरबासी” रहेको छ । यस नीति तथा कार्यक्रम संघीयताको कार्यान्वयनसँगै सिंहदरबारको अधिकार जनताको बीचमा पुऱ्याइ गरुडा नगरपालिकालाई समृद्ध नगरको रूपमा विकास गर्न नगर सभा सदस्यहरुको सक्रियता, आम जनसमुदाय, बुद्धिजीवी, उद्यमी व्यवसायीहरुबाट रचनात्मक सहयोग अपेक्षा राखेको छु ।

आदरणीय सभाध्यक्षजू ,

यस प्रस्तावित आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/२०८२ को नीति तथा कार्यक्रम आम नगरवासीको रोजगारी, जनजीविकामा सहजता एवं आर्थिक समृद्धिका लागि सामाजिक न्याय सहितको सुशासन, दिगो विकासमा टेवा पुऱ्याउदै नगरको चौतर्फी विकासको लक्ष्यलाई हासिल गर्ने अपेक्षा एवं दृढ विश्वासका साथ निम्नानुसारको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु :

१ आर्थिक विकास क्षेत्र :

क. कृषि :

१. नगरपालिका भित्रको कृषि योग्य जमिनको पहिचान र संरक्षण गर्दै कृषि उत्पादनको क्षेत्रको विविधिकरण तथा विशिष्टिकरण मार्फत् नगरपालिकालाई कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउनको लागि आवश्यक रणनीति तय गरिनेछ ।
२. कृषकहरुलाई सिंचाईको लागि कृषि मिटर जडानमा प्रोत्साहन गर्न कृषि मिटरमा उठेको शुल्क नगरपालिकाले व्यहोर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
३. किसानहरुको खेत खेतमा सिंचाईको व्यवस्था गर्न, कृषि सडकको विस्तार गर्न, कृषि फर्महरु सञ्चालन गर्न र कृषि उद्यमशिलताको विकासको लागि आधुनिक कृषिको पूर्वाधार तयार गर्न कृषि विद्यतिकरण गरिनेछ ।
४. कृषि उपज संकलन तथा बजारीकरणको पूर्वाधार तयार गरिनेछ ।
५. कृषि उपज संरक्षणको लागि कोल्डस्टोर को निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ ।
६. कृषकहरुलाई कृषि ज्ञान तथा सिपमा अभिवृद्धि गर्न कृषि तालिम तथा अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७. आगामि आ.व.मा किसान सूचिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरी कृषकहरुलाई किसान परिचयपत्र वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
८. कृषि जैविक मल तथा उन्नत बीउ बिजन वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
९. सिंचाई प्रणाली आसपासका जग्गाहरु बाँभो राख्न नपाउने व्यवस्थालाई कार्ययोजना सहित कार्यान्वयनमा लगिनेछ भने खाली जमिनमा केरा, मकै, घाँस, फूल, नर्सरी संचालन लगायतका कृषिजन्य क्रियाकलाप संचालनका लागि प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१०. “माछा उत्पादनमा आत्मनिर्भर” नगरपालिका घोषणाको लागि माछा पोखरी निर्माण लागतको निश्चित प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराउनुका साथै प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।
११. माछा पालन पोखरीहरूको संरक्षण तथा मर्मतको लागि अनुदानको व्यवस्थापन गरिने छ ।
१२. माछा पालनमा उन्नत जातका माछा भुरा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१३. कृषि, पशुपन्छी र मत्स्यक्षेत्रको प्रवर्द्धनका लागि यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र कृषि उत्कृष्टता केन्द्र स्थापना गर्न मधेश प्रदेश सरकारको समन्वयमा पालिका स्तरबाट आवश्यक कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
१४. ‘व्यवसायिक रुपमा काम गर्ने सबै किसानलाई उत्पादनमा आधारित अनुदान’ नीति अवलम्बन गरिनेछ । दुग्ध उत्पादक किसानहरूलाई प्रोत्साहित गर्न विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. स्थानीय संचार माध्यममा स्थानीय कृषि प्रणालीमा आधारित “कृषि कार्यक्रम” संचालन गरिनेछ ।
१६. नगरको उपयुक्त स्थानमा बहुउपयोगी सिंचाईको लागि पक्की कुलो निर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ । गरुडाको सिंचाई प्रणालीको धरोहरको रुपमा रहेका भाँभ ब्यारेज र चान्दी ब्यारेजलाई खेत खेत सम्म पक्की कुलोको विस्तार गर्ने कार्यमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।

ख. उद्योग, व्यापार, व्यवसाय

१. विकासको मेरुदण्डको रुपमा रहेको उद्योग तथा कलकारखानाका लागि यातायात, सञ्चार, पर्याप्त जमिन लगायतका पूर्वाधारको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२. नगरपालिकामा लघु, घरेलु र साना उद्यो तथा व्यवसाय दर्ता, अद्यावधिक तथा नवीकरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३. यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र स्थापित २० जना भन्दा बढीलाई रोजगार दिने उद्योगहरूलाई लाग्ने करमा निश्चित प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।
४. गरुडा नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने युवा तथा महिलाहरूलाई उद्यमशिलता तालिम प्रदान गरिनेछ ।
५. अपाङ्गता भएका व्यक्तिले संचालन गरेको उद्योग/व्यवसायहरूमा तोकिएको करमा छुट दिइने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. गरिवि निवारणका लागि लघुउद्दम विकास कार्यक्रम (MEDPA) संचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

ग. पर्यटन तथा सस्कृति :

१. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहे भएका साँस्कृतिक तथा धार्मिक स्थलको संरक्षण गरी पर्यटकिय स्थलको रुपमा विकास गरिनेछ ।
२. धार्मिक पर्यटकहरूलाई बसोबासको लागि नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न स्थानहरूमा धर्मशाला निर्माण गरिनेछ ।
३. चाडपर्व, मेला र विवाह समारोहमा आउने व्यक्तिहरूको बसोबासको लागि नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न स्थानहरूमा सामुदायिक भवनहरू निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
४. नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न स्थानहरूमा छठघाट निर्माण गरिनेछ ।
५. आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटन प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जना गर्न होटल व्यवसायीलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

६. नगरस्तरीय भाषा, कला संस्कृति प्रवर्द्धनका लागि मधेश बहु साँस्कृतिक सङ्घालय निर्माण गर्ने कार्यको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
७. समाजमा विद्यमान छाडा संस्कृति निरुत्साहित गर्दै मौलिक, हितकारी साँस्कृतिक मूल्य मान्यताको विकासका लागि विविध कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
८. नगर भित्रका उत्कृष्ट कलाकारहरु पुरस्कृत गर्ने, कलाको संरक्षण गर्ने लगायतका कामहरुलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ । नगरपालिका भित्र लुकेर रहेका प्रतिभाहरुको पहिचानको लागि विभिन्न प्रकारका मैत्रीपूर्ण प्रतिस्पर्धा गरी कला, साहित्य र सृजनाको संरक्षण र सम्वर्द्धन गरिनेछ ।
९. नगरपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक पुरातात्विक महत्वका सम्पदाहरुको अभिलेखिकरण, प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक रणनीति तय गरिनुका अतिरिक्त पर्यटकीय महत्वका विविध विषयहरुलाई समेटी वृत्त चित्र निर्माण लगायत अन्य माध्यमबाट प्रचारप्रसार गरिनेछ ।
१०. नगर भित्रका आदिवासी, जनजाति, दलित, थारु लगायत अन्य लोपोन्मुख जातिका भाषा, धर्म र संस्कृति, ललितकलाको संरक्षणको लागि स्पष्ट नीतिको तर्जुमा गरिनुको साथै स्थानीय कला संस्कृतिलाई आर्थिक उत्पादनसँग जोड्ने कार्यक्रम तय गरिनेछ ।
११. नगर क्षेत्रभित्र वैवाहिक समारोह लगायत अन्य सामाजिक कार्यक्रमको लागि अत्याधुनिक भवन बनाउन अन्य निकायसँग सहकार्य गरी वा व्यवस्थापनको जिम्मा दिई निर्माणकार्य गराईने छ ।

घ. गरिबी न्यूनीकरण र सहकारी

१. गरिबी न्यूनीकरणका लागि विभिन्न शिपमूलक तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
२. नगर क्षेत्रभित्रका गरीब, दलित तथा पिछडिएका समुदायमा सामुहिक वैवाहिक समारोह कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३. गरिबी न्यूनीकरणकालागि सहकारीको माध्यमबाट विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४. सहकारी दर्ता, नवीकरण, नियमनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
५. सहकारीहरुलाई रोजगारीमूलक विभिन्न उद्यमहरु र व्यवसायीक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
६. स्वरोजगार तथा रोजगारमूलक तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

२. सामाजिक विकास क्षेत्र

क. शिक्षा :

१. शिक्षा नगर विकासको मेरुदण्ड हो भन्ने विषयलाई गम्भीरताका साथ अवलम्बन गर्दै 'सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक र भौतिक सुधार: बालबालिका विद्यालय प्रवेशको पहिलो आधार' भन्ने नाराका साथ समग्र शिक्षा प्रणालीको सुधारका लागि योजनावद्ध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
२. संस्थागत विद्यालयद्वारा विद्यार्थीहरुलाई प्रदान गर्नुपर्ने छावृत्तिको कार्यलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गराईनेछ ।
३. लैङ्गिकमैत्री तथा बालमैत्री सिकाई प्रणालीको उपयुक्त रणनीति तय गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४. सामुदायिक विद्यालयमा भौतिक पूर्वाधार, दरबन्दी मिलान, विद्यालय अनुगमन, दिवा खाजा, विद्यार्थी भर्ना अभियान, केही विद्यालयको विस्तृत योजना तयार पार्ने, सबै विद्यालयलाई पूर्ण सरसफाईयुक्त, एकीकृत र नतिजामा आधारित अनुगमन योजनाको निर्माण, विद्यालयका शिक्षक, कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि लगायतका थप प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन ।
५. नगरपालिका भित्र संचालनमा रहेको प्राविधिक शिक्षा अध्यापनका लागि नगर प्राविधिक हबको स्थापनाको लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
६. भौतिक पूर्वाधारयुक्त विद्यालयहरूमा प्राविधिक-शिक्षा अध्ययन-अध्यापनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
७. महत्वपूर्ण बज्जिका लगायत स्थानीय पाठ्यक्रमको विकास गरिने छ ।
८. कक्षा ११ मा उत्कृष्ट नतीजा ल्याउने छात्राहरूलाई प्रोत्साहन स्वरुप ल्यापटप उपलब्ध गराइनेछ ।
९. सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्यार्थी शिक्षक अनुपात कायम गरी प्रभावकारी शिक्षण सिकाईमा टेवा पु-याउन स्वयम्सेवक शिक्षकको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१०. दलित तथा विपन्न परिवारका कक्षा ८ मा अध्ययनरत छात्राहरूलाई साइकल वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११. विद्यालयको पहुँच भन्दा बाहिर रहेका बालबालिकाहरूको लागि बैकल्पिक शिक्षाको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१२. सामुदायिक विद्यालयमा संचालन गरिने अर्धवार्षिक तथा वार्षिक परीक्षा व्यवस्थित, मर्यादित र अनुशासित बनाइनेछ ।
१३. आधारभूत तह तथा माध्यमिक तहमा कानुन बमोजिम बाहेकको शुल्क लिन नपाउने व्यवस्थालाई काडाइकासाथ लागू गरिनेछ ।
१४. सामुदायिक विद्यालयमा आवश्यक पर्ने परीक्षा सञ्चालन खर्च नगरपालिकाबाट व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने सामुदायिक विद्यालय र उत्कृष्ट शिक्षकलाई पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
१६. शैक्षिक संस्थाहरूमा ध्यान र योग शिक्षा कार्यान्वयनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१७. कम्प्यूटर नभएका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई कम्प्यूटर वितरण गरिनेछ ।
१८. फर्निचर अभाव रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई फर्निचरको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१९. विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरी छात्राहरूको लागि सेनटरी प्याड वितरणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२०. नगरभित्रका सामुदायिक क्याम्पसहरूको संस्थागत विकास र स्तरोन्नतीका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

ख. स्वास्थ्य :

१. 'स्वस्थ नगरवासी : समृद्ध नगर' भन्ने नाराका साथ गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सबै नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।
२. गुणस्तरीय तथा सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा रहेका विद्यमान चुनौतीहरूलाई न्यूनीकरण गर्न, सेवा प्रदायक संस्थाहरूको व्यवस्थापकीय प्रणाली सुदृढ गराउन, नेपाल सरकारबाट प्राप्त स-सर्त कार्यक्रमको अभै प्रभावकारी तवरले कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३. आयुर्वेद औषधालयको स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ ।
४. प्रजनन स्वास्थ्य सेवामा पहुँच अभिवृद्धि गर्दै महिला स्वास्थ्य तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम, बालस्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम, औषधी तथा उपकरण आपूर्ति, स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम, आमा सुरक्षा कार्यक्रम, राष्ट्रिय खोप तथा विशेष खोप, भिटामिन तथा जुकाको औषधी लगायतका राष्ट्रिय स्तरका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । निजी तथा सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरुको नियमन गरिनेछ ।
५. स्वास्थ्य संस्थाहरुको पूर्वाधार विकासमा सहयोग पुर्याउने गरी बजेट व्यवस्था गरिनेछ भने सहरी स्वास्थ्य क्लिनिकहरुलाई व्यवस्थित गर्नको लागि आवश्यक रणनीति तय गरिनेछ ।
६. उमेर पुगेका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई नेपाल सरकारले प्रदान गर्ने रकममा केही रकम थप गरी “सुनौलो अवकाश योजना” लागू गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ भने बाँकी रहेका महिला स्वयंसेविकाको क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । साथै उत्कृष्ट कार्य गर्ने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्यकर्मीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
७. सार्वजनिक संघ संस्था, सरकारी कार्यालय, विद्यालय र सार्वजनिक स्थलहरुमा मदिरा र सुर्तिजन्य पदार्थको सेवन निषेध गरिनेछ ।
८. स्वास्थ्य संस्थाहरुको सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन भौतिक पूर्वाधार सहितको कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
९. नगरपालिका भित्र रहेका स्वास्थ्य चौकीहरुमा मासिक रूपमा आलोपालो गरी विशेषज्ञ चिकित्सकहरुको व्यवस्था गरी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१०. गरुडा जनस्वास्थ्य प्रयोगशालालाई थप व्यवस्थित गर्ने तथा बर्थिङ्ग सेन्टरहरुको स्तरोन्नती गरिनेछ
११. गरुडा स्वास्थ्य चौकी र रघुनाथपुर स्वास्थ्य चौकी समेतबाट बर्थिङ्ग सेन्टर सेवा विस्तारको लागि भौतिक पूर्वाधारको निर्माण गरिनेछ ।
१२. नगर क्षेत्रभित्रका महिलाहरुको लागि प्रजनन स्वास्थ्य रुग्णता (पाठेघरको भि.आइ.ए.जाँच) कार्यक्रम सवै वडाहरुमा संचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१३. क्षयरोग विशेष कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
१४. विशेषज्ञ चिकित्सकबाट विभिन्न रोगहरुको परिक्षण गरी उपचार गर्न स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।

ग. खानेपानी तथा सरसफाइ

१. गरुडा नगरवासीलाई आगामि आ.व.मा स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ ।
२. सार्वजनिक स्थलहरुमा शुद्ध पिउने पानीको लागि चिलरको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. प्रदेश सरकार, संघीय सरकार र विभिन्न संघसंस्थासँग समन्वय गरी सामुदायिक विद्यालयमा शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था गरिनेछ ।
४. “गरुडा नगर, स्वच्छ शहर” को नारा सहित गरुडा नगरपालिका क्षेत्रमा सरसफाइका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
५. हालको फोहोरमैला व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउँदै फोहोर व्यवस्थापनको लागि फोहोर संकलन केन्द्र, फोहोरमैला दहन र ल्याण्डफिल साइडको सम्भाव्य अध्ययन गरी सो को डि.पी.र. तयार गरिनेछ ।

घ. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

१. महिला, बालबालिका तथा फरक क्षमता भएकाहरूसँग सम्बन्धित चेतनामूलक प्रचारप्रसार तथा सामाग्री उत्पादन, प्रकाशन, प्रशासन र वितरण गरिनेछ ।
२. महिलामाथि हुने हिंसा न्यूनीकरणका लागि अभियान संचालन गरिनेछ । किशोरीको बहुआयामिक विकास, लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा, प्रजनन स्वास्थ्य र बाल अधिकार प्रवर्द्धन अन्तर्गत तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
४. एकल महिलाको नाममा संचालित व्यवसाय र सम्पत्ती करमा छुटको गराइनेछ ।
५. पूर्ण अशक्त, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको पुनर्स्थापना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिमैत्री भौतिक संरचना निर्माणको पहल गरिनेछ ।
६. जनप्रतिनिधिहरुलाई लैङ्गिक समानता, महिला सशक्तिकरण, लैङ्गिक हिंसा निवारण तथा बालअधिकार सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७. बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रमलाई विशेष अभियानका साथ संचालन गरिनेछ । सार्वजनिक जग्गाको व्यवस्थापन गरी यसै आर्थिक वर्षदेखि केही वडामा बाल उद्यान निर्माण गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
८. बालबालिकाको चौतर्फी विकासका लागि र प्रतिभावान बालबालिकाको पहिचान र प्रोत्साहनका लागि विविध कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । त्यसैगरी बालश्रम, बाल विवाह न्यूनीकरणका लागि अभियानात्मक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
९. जातीय विभेद न्यूनीकरण र समतामूलक समाज निर्माणका लागि अभियानात्मक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१०. किशोर किशोरीहरुलाई साथी शिक्षा (Peer Education), प्रजनन स्वास्थ्य र यौनसम्बन्धी विषयहरुमा चेतना अभिवृद्धि गरी सभ्य र सुरक्षित व्यवहार प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
११. समावेशी विकासका सम्बन्धमा संविधान प्रदत्त हकहरु तदारूपकताका साथ कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
१२. बेटी पढाउ अभियान संचालन गरिनेछ ।
१३. नगर क्षेत्रभित्र बालबालिकाको नेतृत्व विकासको लागि बाल क्लब, बाल संजाल गठन र सञ्चालन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । आवश्यक आधुनिक “बाल उद्यान” निर्माण कार्यको थालनी गरिनेछ ।
१४. नगर भित्रका विभिन्न दासंस्कार स्थलहरुको स्तरोन्नती तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१५. अपाङ्ग र फरक क्षमता भएकालाई मनोबल उच्च बनाउने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

ड. युवा, खेलकुद तथा कला

१. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा नगरको प्रतिष्ठा बढाउन योगदान पुऱ्याउने युवा र युवाको क्षेत्रमा उत्कृष्ट काम गर्ने संस्थालाई सम्मान एवं पुरस्कृत गरिनेछ । युवाहरुको क्षमता प्रष्फुटनका लागि युवा परिचालन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२. युवाहरुलाई खेलकुद प्रति आकर्षित गर्न र नगरमा खेलकुद विकास गर्न राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।

३. नगर स्तरीय क्रिकेट खेललाई विकास गर्न प्रत्येक वर्ष “मेयर क्रिकेट कप” को आयोजना गरिनेछ ।
४. आगामि आ.व. देखि लोप हुँदै गएको स्थानीय पहिचान भएका कुस्ती, समाचकेवा, कवर्दी, गिधवा गुर्कान जस्ता खेललाई विकास गर्न प्रतियोगिताहरु संचालन गरिनेछ ।
५. खेलकुद र कलाको विकासको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

३. पूर्वाधार तथा शहरी विकास क्षेत्र :

क. वस्ती विकास, आवास तथा भवन निर्माण :

१. गरुडा नगरपालिकाको प्रशासकीय भवनको १ तला निर्माण कार्य आगामि आ.व. मै सम्पन्न गरिनेछ ।
२. गरुडा नगरपालिका क्षेत्रभित्रको उपयुक्त स्थानमा जग्गा एकिकरण आयोजना सञ्चालन गरी एकिकृत वस्तिविकास गर्न आवश्यक कार्य थालनी गरिनेछ ।
३. भवन निर्माण मापदण्ड २०७२ को आधारमा भवन निर्माण तथा सडक मापदण्ड स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४. सिकर्मी र डकर्मीहरुलाई भवन निर्माण प्रविधि र भवन संहिता सम्बन्धी तालीम दिई दक्ष बनाइनेछ ।
५. नगर भित्रका भूमिहीन, अव्यवस्थित बसोबासी र सुकुम्बासीलाई सुरक्षित बसोबासको लागि सामूहिक आवास निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
६. सामुदायिक दलित वस्तीको लागि आवश्यक योजना बनाइनेछ ।
७. गरुडा नगरलाई उज्यालो नगर बनाउन सोलार लाइट जडान कार्यलाई प्राथमिकताकासाथ निरन्तरता दिइनेछ ।
८. नगरपालिका अन्तर्गत रहेका कार्यालयहरुको भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।

ख. सडक, पुल तथा यातायात

१. सवारी दुर्घटना न्यूनीकरण, सडक सुरक्षा कार्ययोजना, सवारी दुर्घटना र सुरक्षित यात्रासँग सम्बन्धित सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु अभियानका रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
२. ट्राफिक सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा नयाँ पक्की सडक निर्माणको अलावा पुराना जीर्ण सडकको मर्मत सुधारलाई विशेष महत्व दिइनेछ । पक्की सडक निर्माण कार्यमा लागत साभेदारीको अवधारणालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. प्रत्येक वडालाई राजमार्गसँग जोड्ने गरी मुल सडकको रुपमा स्तरोन्नती गरिनेछ ।
५. गरुडा नगरपालिका रिङ्ग रोड बारे सम्भाव्यता अध्ययन तथा विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार गरी निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
६. नगरको विद्युत सेवालाई भरपर्दो र प्रभावकारी बनाउनको लागि विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरी विद्युत पोल र ट्रान्समिटर जडान, सडक बत्ती, सोलार/टावर लाईट आदिको व्यवस्थापन लगायतका पूर्वाधारका निर्माणको कामलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

ग. सूचना, सञ्चार तथा प्रविधि

१. सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम, सेमिनार, लगायतका प्रवर्द्धनात्मक विषयहरूलाई सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वयन गरी संचालन गरिनेछ ।
२. जनताको सु-सूचित हुन पाउने सूचनाको हकको प्रत्याभूति गर्न सार्वजनिक सुनुवाई, मुखपत्र प्रकाशन, जनता सँग जनप्रतिनिधि लगायतका रेडियो कार्यक्रम, सार्वजनिक परीक्षण, कार्यालयबाट सम्पादित कार्यहरूको चौमासिक सार्वजनिकीकरण गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
३. “लेस पेपर” को अवधारणा अवलम्बन गर्दै “पेपर लेस” कार्यालय घोषणाका लागि पूर्वाधार खडा गरिनेछ ।
४. गरुडा नगरको प्रत्येक वाडामा सञ्चालित Free Wifi Zone कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. नगरपालिका र नगरपालिका अन्तर्गत रहेका वडा कार्यालय तथा विषयगत शाखाहरूबाट अनलाइन सेवाप्रवाह गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

४. वन, वातावरण तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनको क्षेत्र

क. वन तथा जैविक विविधता

१. “हमर नगर, हरित शहर” को नाराका साथ वातावरण संरक्षण र शहरी सौन्दर्यको प्रवर्द्धन गर्दै विभिन्न स्थानका “खुला क्षेत्र” लाई पर्यावरणीय स्थलको रूपमा विकास गरिनेछ ।
२. नगर बासीलाई परिवर्तित जलवायु असन्तुलनको जीवनशैली, उत्पादन र उपभोग पद्धतिको अभ्यास गर्न आवश्यक ज्ञान, सीप, क्षमता अभिवृद्धि गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
३. खाली, सार्वजनिक, बाँझो, पर्ति, नदी उकास र नदी किनार लगायतका जमिनमा “वृक्षारोपण” तथा “वन विस्तार कार्यक्रम” संचालन गरिनेछ ।
४. “नर्सरीको स्थापना, स्तरोन्नती” लगायतका कामहरू संचालन गरी नगरको आवश्यकता अनुसारका विरुवाहरूको उत्पादन गरिनेछ ।
५. सार्वजनिक जग्गामा र निजी जग्गामा वन पैदावरको उत्पादन, रोजगारी सिर्जना, स्थानीय कच्चा पदार्थको आपूर्तिमा सहयोग पुर्याउने गरी वृक्षारोपण तथा निजी वन लाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गामा वृक्षारोपण गरी पर्यावरण विकास र संरक्षण कार्यलाई जोड दिइनेछ ।

ख. वातावरण व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन

१. “ग्रीन गरुडा, क्लिन गरुडा भन्ने नाराका साथ सुरुवात गरिने हरियाली प्रवर्द्धन अभियानलाई प्रत्येक टोल विकास संस्था मार्फत बस्तीस्तरसम्म पुऱ्याइनेछ । हरियाली प्रवर्द्धनमा पुऱ्याएको योगदानका आधारमा टोल विकास संस्थालाई पुरस्कृत गरिनेछ । गैरसरकारी संस्था, टोल विकास संस्था, आमा समूह, युवा क्लव लगायतका सामाजिक संघ संस्थाहरूलाई शहरी सुन्दरता अभिवृद्धि कार्यक्रममा सहभागी बनाइनेछ ।
२. बस्ती स्तरका सडकहरूमा कालोपत्रे गर्दा हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई टेवा पुर्याउने गरी वृक्षारोपण कार्यक्रमलाई समेत लागत स्टिमेटमा समावेश गरी योजना सम्झौता गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।

ग. महामारी तथा विपद् व्यवस्थापन

१. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा दमकललाई प्रभावकारी संचालनमा ल्याउन फायर म्यानको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ । विपद् व्यवस्थापन कोषमा थप रकम जम्मा गर्नको लागि सहयोगीहरूलाई आवाहन गरिनेछ भने उक्त रकमको परिचालनलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । विपद् व्यवस्थापन गर्न पूर्वतयारी सम्बन्धी विविध कार्यहरू संचालन गरिनेछ ।
२. नगर भित्र देखिन सक्ने विपद् पूर्वतयारी, विपत् व्यवस्थापन, क्षति न्यूनीकरण लगायतका विषयहरूलाई समेटि पूर्व तयारी रणनीति तय गरिनेछ ।
३. बाढी, आगलगी, हावाहुरी तथा डुवान लगायतका विपद् कार्यलाई न्यूनीकरण गर्नको लागि स्पष्ट मापदण्ड, कार्यविधि, सघन समन्वय लगायत अन्य उपायहरूको अवलम्बन गरिनेछ भने नदी कटानको क्षेत्र व्यवस्थापन आवश्यक रणनीति तय गरिनेछ ।

५. सुशासन तथा संस्थागत व्यवस्था

क. स्थानीय नीति, ऐन तथा सुशासन

१. नगरपालिकालाई आवश्यक कानून निर्माण गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. अतिक्रमित तथा अन्य सरकारी/सार्वजनिक जमिनको लगत संकलन तथा तारवार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । अतिक्रमित सार्वजनिक जग्गाको पहिचान गरी संरक्षण गरिनेछ ।

ख. सङ्गठनात्मक विकास तथा सेवा प्रवाह

१. कर्मचारीहरूलाई कार्य सम्पादनका स्पष्ट मापन योग्य सूचक सहितको “कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली” निर्माण गरी कर्मचारीलाई प्रोत्साहित गर्न अतिरिक्त सेवा र समयको आधारमा सुविधा प्रदान गरिनेछ ।
२. नगरपालिकामा उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
३. यस नगरपालिकामा करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको हकमा राम्रो कार्य सम्पादन गरेका, अनुशासित, कार्यालयको कामकाज, सेवा ग्राहिलाई छिटो छरितो सेवा दिने लगायत करार सम्भौतामा उल्लेख भए अनुसार सन्तोषजनक कार्यगर्ने कर्मचारिको हकमा म्याद थप तथा करार समभौता गरिने छ ।
४. नगरपालिका वा सम्पूर्ण वडाहरूमा कम्प्यूटर प्रणालीबाट सेवा प्रवाह गर्ने कार्यलाई तीव्रता दिई स्वचालित बनाइने छ ।
५. नगरपालिकाको संगठन संरचना अध्ययन गरी नगर सरकारको आवश्यकता अनुसारको संगठनात्मक संरचनाको निर्माण गरिनेछ ।
६. विभिन्न स्थानमा रहेका सरकारी तथा सामुदायिक भवनहरूको रेकर्ड अद्यावधिक गरी अधिकतम प्रयोगमा ल्याउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७. मोवाइल एप्लिकेशन निर्माण गरी नगर सरकारका आधारभूत सूचना, करका दर, फोहोरमैला सेवा शुल्क, फोहोर उठ्ने कार्यतालिका लगायतका अन्य समसामयिक सूचनाहरू उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

८. नगरपालिकामा विद्यमान जनशक्तिको लेखा परीक्षण सँगसँगै कार्यसम्पादनका स्पष्ट सूचक निर्माण गरी आगामी ३ वर्षमा नगरपालिकालाई “उत्कृष्टताको केन्द्र” (Center for Excellence) को रूपमा विकास गरिनेछ ।
९. सदाचार प्रवर्द्धन गर्न र भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापको अन्त्य गर्नको लागि भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापमा शुन्य सहनशीलता (Zero Tolerance) को नीति अवलम्बन गर्दै भ्रष्टाचार गर्ने र गराउने दुवैलाई कानूनको दायारमा ल्याइनेछ ।
१०. नगरपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाहरूलाई क्रमशः डिजिटलाईजेशन गर्दै सेवा प्रवाहलाई सहज र पारदर्शी बनाइनेछ । नगर सरकारका निर्णय प्रक्रिया सरल, सहज र पारदर्शी बनाउँदै नजितामुखी कार्यप्रणालीको विकास गरिनेछ ।
११. प्रचलित कानूनको अधिनमा रही नगर प्रहरीको भर्ना गरी नगरको नियमनकारी भूमिकालाई प्रभावकारी बनाइनेछ भने बजार, बालश्रम, विद्यालय, व्यवसाय दर्ता र संचालन, मदिरा बिक्री वितरण र सेवन, घर निर्माण, सार्वजनिक जग्गाको साँध, सीमाना, ईन्धन डिपो, होटल, दुध डेरी, मासु पसल, औषधी पसल लगायतका नागरिकको जनजीविकासँग सम्बन्धित विषयहरूलाई प्रचलित कानूनको अधिनमा कडाईका साथ अनुगमन गरी स्थानीय सरकारको अनुभूति गराइनेछ ।
१२. नगर भित्र रहेका सुरक्षा निकायहरूको भौतिक पूर्वाधार, सवारी साधनको उपलब्धता, लगायत अन्य संस्थागत क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक रणनीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. स्थानीय सुरक्षा निकाय र सरोकारवालाहरू बीच सुरक्षा व्यवस्थालाई सफल बनाउन आवश्यक अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
१४. नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन र प्रचलित अन्य कानूनले निर्दिष्ट गरेको व्यवस्था अनुसार स्थानीय तह र सामुदायिक संघ संस्थाहरूलाई स्थानीय सरकारप्रति उत्तरदायी बन्नुपर्ने व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१५. नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ अनुसार नगरपालिकालाई प्रदत्त काम, कर्तव्य र अधिकारको सुव्यवस्थित रूपमा कार्यान्वयनमा रहेको छ । न्यायिक समितिको कामलाई वस्तुपरक बनाउन संस्थागत विकास गरिनेछ ।
१६. विवाद समाधानका वैकल्पिक उपाय एवं मेलमिलाप सम्बन्धी विद्यमान प्रक्रियालाई थप स्पष्टता साथ अगाडी बढाइनेछ ।
१७. नयाँ कानून, कार्यविधि, मापदण्डको अध्ययन अनुसन्धान एवं मस्यौदा तयार पारिनेछ ।
१८. स्थानीय न्याय सम्पादन प्रकृतिलाई छिटो छरितो र थप व्यवस्थित गरिनेछ ।

ग. श्रोत परिचालन

१. नगरबासीलाई कर तिर्नु बोझ नभई आफ्नो दायित्व र कर्तव्य हो भन्ने कुरा प्रत्याभूत गराउन कर प्रशासनका सर्वमान्य सिद्धान्तका आधारमा हरेक क्षेत्रमा प्रगतिशील कर प्रणालीको अवलम्बन गरिनेछ । करको दर भन्दा दायरालाई प्राथमिकता दिई सोही अनुसार करका नीतिहरू तय गरिनेछ । आगामी आर्थिक वर्षमा राजस्व सम्भाव्यता अध्ययन गरी राजस्व परिचालनका थप स्रोतहरूको पहिचान गरिनेछ । सबै वडा कार्यालयमा अष्टिकल

- फाईवर जडान गरी राजस्व राजस्व प्रशासनलाई छिटो, छरितो, करदातामैत्री र सूचना प्रविधिमा आधारित बनाइनेछ ।
२. नेपाल सरकारको निर्णयानुसार स्थानीय तहलाई प्राप्त घर बहाल कर संकलनको अधिकारलाई “संक्षिप्त मापदण्ड” जारी गरी “वृहत अभियान” का साथ संकलन गरिनेछ । यो कर लागू गर्दा जग्गाको मूल्यांकन र दरलाई सर्वसाधारणको हितलाई ध्यान दिएर निर्धारण गरिनेछ । साथै करका सर्वमान्य सिद्धान्त, कर लागू गरेका अन्य पालिकाहरूको असल अभ्यास, विज्ञ एवं आमनगरबासीहरूको राय, परामर्शका आधारमा वैज्ञानिक र सामाजिक न्यायका सिद्धान्तका आधारमा प्रगतिशील ढाँचामा कर लगाईनेछ ।

घ. योजना व्यवस्थापन

१. नगरबासीहरूका विकासका आकांक्षालाई पूरा गर्न एवं समृद्ध नगरको सपनालाई यथार्थतामा परिणत गर्न योजना प्रणालीको अहम् भूमिका रहने विषयलाई आत्मसात गर्दै समग्र योजना तर्जुमा प्रणालीलाई यथार्थपरक, व्यवहारिक समुदायको अवनत्व रहने, टिकाउ र गुणस्तरीयता निर्माणको कार्यलाई सुनिश्चितताका साथ प्रोजेक्ट बैंकलाई परिस्कृत तवरले संचालन गरिनेछ ।
२. केन्द्रीय, प्रादेशिक, क्षेत्रगत र स्थानीय योजनाबीच तादात्म्यता कायम गरी नगरको सर्वाङ्गीर्ण विकास र समृद्धिको स्पष्ट दृष्टिकोण सहितको “दीर्घकालिन योजना” निर्माण गरिनेछ ।
३. उक्त योजनामा स्वास्थ्य, शिक्षा, खानेपानी, भौतिक पूर्वाधार लगायत नगर सरकारका सबै प्राथमिकताहरू समावेश गरिनेछ ।
४. आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा विभिन्न आयोजनामा छुट्टाइएको पूँजीगत खर्चको न्यूनतम ८० प्रतिशत रकम चैत्र मसान्त भित्रै खर्च गर्ने सुनिश्चितताका लागि नगरपालिकाको आन्तरिक संयन्त्र परिचालन गरिनेछ । योजना अनुगमनको वार्षिक कार्यतालिका र सूचक निर्माण गरी परिणाम मुखी अनुगमनलाई प्राथमिकता दिइनेछ । योजनाहरूको अनुगमन प्रणालीमा स्थानीय सरोकारवालाहरूको सहभागितालाई सुनिश्चित गरिनेछ ।

ड. विविध

१. गैरसरकारी संस्थाहरूले संचालन गर्ने सबै कार्यक्रमहरू नगरपालिकाको वार्षिक योजना किताबमा अनिवार्य रूपमा समावेश गरी नगरपालिकाको पूर्वस्वीकृती लिई नगरपालिकाले तोकेको वर्ग र क्षेत्रमा कार्यक्रम संचालन गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
२. गैरसरकारी संस्थालाई नगरपालिकाको विकास प्रक्रियामा सहयोगीको रूपमा योगदान गर्न सक्ने वातावरण निर्माण गर्ने र उनीहरूबाट पारदर्शी उत्तरदायी सेवा प्रवाह गराउन निर्देश गर्दै आवश्यक सहयोग पुऱ्याइनेछ ।
३. नगरपालिकाभित्र क्रियाशील गैरसरकारी संस्थाहरूको प्रोफाइल तयार गरि गैरसरकारी संस्थाहरूको परिचालन, नियमन, अनुगमन, मूल्याङ्कन, सहजीकरणलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
४. स्वयंसेवाको क्षेत्रलाई फराकिलो र व्यवहारिक बनाउन नीतिगत खाका तयार गरिनेछ । राष्ट्र सेवाको रूपमा लामो अनुभव हासिल गर्नुभएका सम्मानित व्यक्तित्वहरूलाई स्वयंसेवकको

- रूपमा परिचालित हुने अवसर सिर्जना गरी उत्प्रेरित गरिनेछ । प्राविधिक, व्यवसायिक एवं व्यवस्थापकीय क्षेत्रमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई समेत नगरको आवश्यकता अनुसार स्वःस्फूर्त परिचालित हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५. आ.व. २०८१/०८२ बाट सम्पूर्ण वडा कार्यालय मार्फत कर, पञ्जीकरण आदि सेवा अनलाईन मार्फत गरिने व्यवस्था गरिने छ ।
  ६. नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट प्रदान गर्ने सेवा चुस्त दुरुस्त र सहज तुल्याइने छ ।
  ७. वडा स्तरबाट छनोट भई आएका योजना संचालनका लागि उपभोक्ता समितिलाई प्राथमिकता दिइनेछ र त्यस्ता योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न सम्बन्धित वडाले नियम अनुसारको उपभोक्ता समिति गठन गरी न.पा.ले तोकेको समयअवधिमा समझौता गरी सक्नु पर्ने छ ।
  ८. यस कार्यालयबाट अवकाश भएका र अवकाश हुने कर्मचारीहरूको निवृत्तिभरण सुविधा तथा उपदान प्रदान गर्न कर्मचारी अवकाश कोषमा कानुन बमोजिम रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
  ९. विभिन्न नगरपालिका/गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरूले हाम्रो नगरपालिको अध्ययन भ्रमण गर्ने वातावरण तैयार गरिनेछ ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू,

अन्त्यमा,

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सबैको सहकार्य अपरिहार्य छ । यसको सफल कार्यान्वयनका लागि नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सरकारी निकायहरू, विभिन्न राजनीतिक दलहरू, विभिन्न संघ संगठनहरू, गैरसरकारी संस्थाहरू, निजी तथा सहकारी क्षेत्र लगायत सबैको सद्भावपूर्ण सहभागिता र सहयोग हुने विश्वास व्यक्त गर्दै सम्मानित नगर सभाबाट रचनात्मक सुझाव सहित नीति तथा कार्यक्रम पारित हुनेमा विश्वस्त हुँदै यस नगर सभाको एघारौँ अधिवेशन तथा आठौँ बजेट अधिवेशनमा उपस्थित नगर सभा सदस्यहरू, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, नगरवासी, राजनैतिककर्मी, पत्रकारहरू, सुरक्षाकर्मी लगायत सम्पूर्ण सरोकारवाला प्रति सकारात्मक सहयोगको अपेक्षा सहित सबैमा हार्दिक धन्यवाद र आभार व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद !

सम्वत् २०८१ साल आषाढ ६ गते

पुनम कुमारी चौधरी
नगर सभा उपाध्यक्ष

गरुडा नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

गरुडा नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड : ३, संख्या : १, मिति : २०८१/०३/३०

भाग-१

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम गरुडा नगरपालिकाको नगर सभाले पारित गरेको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम प्रकाशन गरिएको छ ।

२०८१ सालको ऐन नं. १

गरुडा नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८१

(गरुडा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८१)

प्रमाणीकरण मिति : २०८१।०३।३०

प्रस्तावना : गरुडा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२) तथा धारा २२६ बमोजिम स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम गरुडा नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्तनाम प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “ गरुडा नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८१” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०८१ साल श्रावण १ गतेबाट लागु हुनेछ ।

२. **परिभाषा :**

(क) “नगर सभा” भन्नाले गरुडा नगरपालिकाको नगर सभालाई सम्झनु पर्दछ ।

- (ख) “कार्यपालिका” भन्नाले गरुडा नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
(ग) “वडा समिति” भन्नाले गरुडा नगरपालिकाको वडा समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
(घ) “विषयगत शाखा” भन्नाले गरुडा नगरपालिका अन्तर्गतको शाखा, आयोजना, सचिवालय, ईकाइ, कार्यालय तथा अन्य प्रशासनिक ईकाइ समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।
(ङ) “सञ्चित कोष” भन्नाले गरुडा नगरपालिकाको सञ्चित कोषलाई सम्झनु पर्दछ ।

३. आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को निमित्त सञ्चितकोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार:

(१) आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को निमित्त गरुडा नगरपालिका नगर कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची-१ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम र बैक मौज्दात समेत गरी जम्मा रकम रु. ७३,६३,६५,६६३.३०/- (त्रिहत्तर करोड त्रिसठ्ठी लाख पैसठ्ठी हजार छ सय त्रिसठ्ठी रुपैया तीस पैसा मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चितकोष बाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

४. विनियोजन: (१) यस ऐनद्वारा सञ्चितकोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को लागि गरुडा नगरपालिका, नगर कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिने छ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नगर कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा नपुगहुने देखि नआएमा नगर कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुगहुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको २५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी, कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च गर्न सकिनेछ । पूँजगत खर्च र वित्तीयव्यवस्था तर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यचालू खर्च शीर्षक तर्फ सार्न र वित्तीयव्यवस्थाअन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्च तर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन ।

तर, चालू तथा पूँजगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिने छ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको २५ प्रतिशतभन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा नगर सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम
सञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम

क्र.सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूँजिगतखर्च	जम्मा
१	२	३	४	५	६
१		नगर स्तरीय	२४,८६,६०,०००/-	९,०६,५०,०००/-	३३,९३,१०,०००/-
२		वडा स्तरीय	६१,००,०००/-	२,५४,००,०००/-	३,१५,००,०००/-
३		विषयगत शाखा स्तरीय (सशर्त)	२९,२५,०९,०००/-	१०,००,००,०००/-	३९,२५,०९,०००/-
जम्मा					७६,३३,१९,०००/-
४		आ.व. २०८०।०८।१ मा खर्च हुन नसकि संधीय सशर्त चालु, पूँजि, समपूरक र विशेष अनुदान फिर्ता गर्नु पर्ने रकम			-२,६९,५३,३३६.७०/-
जम्मा					७३,६३,६५,६६३.३०/-

आज्ञाले,
मुहम्मद मुस्ताक आलम
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

रु. १०/-

गरुडा नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

गरुडा नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड : ३, संख्या : २, मिति : २०८१/०३/३०

भाग-१

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम गरुडा नगरपालिकाको नगर सभाले पारित गरेको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम प्रकाशन गरिएको छ ।

२०८१ सालको ऐन नं. २

गरुडा नगरपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको आर्थिक ऐन, २०८१

प्रमाणीकरण मिति : २०८१।०३।३०

प्रस्तावना: गरुडा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क निर्धारण गर्ने, छुट दिने तथा आय सङ्कलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम गरुडा नगरपालिकाको नगर सभाले यो बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “गरुडा नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०८१ साल श्रावण १ गते देखि गरुडा नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,
(क) "ऐन" भन्नाले गरुडा नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१ सम्भन्तुपर्छ ।
(ख) "कार्यपालिका" भन्नाले गरुडा नगर कार्यपालिका सम्भन्तुपर्छ ।
(ग) "नगरपालिका" भन्नाले गरुडा नगरपालिका सम्भन्तुपर्छ ।
(घ) "फर्म" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको वा नभएको जुनसुकै फर्म सम्भन्तुपर्छ ।
(ङ) "व्यक्ति" भन्नाले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नुपर्ने दायीत्व भएको जुनसुकै व्यक्ति सम्भन्तुपर्छ ।
(च) "सभा" भन्नाले गरुडा नगरपालिकाको नगर सभा सम्भन्तुपर्छ ।
(छ) "संविधान" भन्नाले नेपालको संविधानलाई सम्भन्तुपर्छ ।
३. सम्पत्ति कर : नगरपालिकाको क्षेत्रभित्रको घर र घरले चर्चेको घरजग्गामा अनुसूची-१ बमोजिम सम्पत्ति कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
४. भूमिकर (मालपोत) : नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र दफा ३ बमोजिम बाहेकको अन्य जग्गामा अनुसूची-२ बमोजिमको भूमिकर (मालपोत) असुल उपर गरिनेछ ।
५. घर जग्गा बहाल कर : नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूची-३ बमोजिम घरजग्गा बहाल कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
६. व्यवसाय कर : नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजिगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची-४ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
७. बहाल बिटौरी शुल्क : नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेका अनुसूची-५ उल्लेखित हाटबजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
८. पार्किङ शुल्क : नगरपालिकाको आफ्नो क्षेत्रभित्र कुनै सवारीलाई पार्किङ सेवा उपलब्ध गराएवापत अनुसूचि-६ पार्किङ शुल्क असुल उपर गरिनेछ ।
९. जडीबुटी, कबाडी र जीवजन्तु कर : नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले जडीबुटी, कबाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायीक कारोवार गरेवापत अनुसूची-७ बमोजिम कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१०. सवारी साधन कर : नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएका सवारी साधनमा अनुसूची-८ बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा सोही बमोजिम हुनेछ ।
११. विज्ञापन कर : नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची-९ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१२. सेवाशुल्क, दस्तुर : नगरपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेको अनुसूचि-१० बमोजिम शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१३. प्राकृतिक स्रोत साधनको बिक्रीको न्यूनतम दर : गरुडा नगरपालिकाले आफ्नो भौगोलिक क्षेत्रभित्र रहेका नदी, खोला, बगर, सार्वजनिक जग्गा, ऐलानी जग्गाको प्राकृतिक सम्पदाबाट

- उपलब्ध हुने ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, माटोजन्य वस्तु र काठ दाउरामा **अनुसूची-११** बमोजिमको न्यूनतम दररेट कायम गरी प्रचलित कानूनबमोजिम विक्री गर्न सक्नेछ ।
१४. **कर छुट नहुने** : यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायीत्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट हुने छैन ।
१५. **कर तथा शुल्क सङ्कलन सम्बन्धि कार्यविधि** : यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क सङ्कलन सम्बन्धी कार्यविधि नगरपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।
१६. **अन्य व्यवस्था** : नगरपालिकाले विषयगत शाखा, वडा लगायत कार्यालयबाट सेवा प्रवाह गर्दा सेवाग्राहीले बुझाउनु पर्ने कर, शुल्क, दस्तुर वा जरिवानालाई सेवासँग आवद्ध गरी असुल उपर गर्नु पर्नेछ ।
१७. **ऐन बमोजिम भए गरेको मानिने** : यो ऐन जारी हुनु भन्दा अघि भए गरेका कार्य यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।
१८. **नियम, कार्यविधि बनाउन सक्ने** : नगरपालिकाले यस विधेकमा भएका व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक नियमावली बनाइ लागु गर्न सक्नेछ ।
१९. **प्रचलित कानून बमोजिम हुने** : यस ऐनमा उल्लेखित व्यवस्था यसै ऐन बमोजिम र उल्लेख नभएकाको हकमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने सम्पति करको दर

क्र.सं	कर योग्य सम्पतिको मुल्य	आगामी आ.व. २०८१/०८२ (वार्षिक)
१.	रु. एक करोड सम्मको सम्पत्तिमा	कर छुट
२.	१ करोड देखि २ करोड सम्मको घर जग्गामा	१५,०००
३.	२ करोड देखि ५ करोड सम्म	३०,०००
४.	५ करोडभन्दा माथी	५०,०००

द्रष्टव्य : नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने सम्पति करको मूल्यनिर्धारण गर्दा चालु आर्थिक वर्षमा मालपोत कार्यालय गरुडाले लिखत (रजिष्ट्रेशन) पारितको लागि कायम गरेको मूल्यलाई नै आधार मानि सम्पति कर असुल गरिनेछ ।

अनुसूची-२

(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने भूमिकर (मालपोत)

भूमिकर (मालपोत)

(क) राजमार्गमा छोएका व्यवसायिक घडेरीहरु प्रतिकट्टा रु. १००।००

(ख) **आवास प्रयोजन घडेरीहरु**

बजार क्षेत्र प्रतिकट्टा रु. ६०।००

ग्रामीण क्षेत्र प्रतिकट्टा रु. ३०।००

(ग) **बजार क्षेत्रका खेतियोग्य जमिनहरु :**

विवरण	दर
डेढ विगाहा सम्मको प्रति कट्टा	१५।००
डेढ विगाहा माथि ३ विगाहा सम्म प्रति कट्टा	२५।००
३ विगाहा माथि प्रति कट्टा	३५।००

(घ) **ग्रामीण क्षेत्रका क्षेत्रका खेतियोग्य जमिनहरु**

विवरण	दर
प्रति कट्टा रु.	१०।००
नदीको छेउछाउको खोला नदी किनारबाट १५० मिटर सम्मको जमिनमा प्रति कट्टा	५।००
२०५८ साल देखि २०७२ साल सम्मको मालपोत तिर्न बाँकीको लागि प्रति कट्टा	१०।००

अनुसूची-३

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने घरबहाल करको दर

कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा

क) बहाल कर :

सि.नं.	विवरण	रकम
१	लिने दिने बीचको सम्झौता बमोजिमको बहाल रकमको	१०%

अनुसूची-४

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने व्यवसाय करको दर

व्यवसाय कर : (गरुडा नगरपालिकाले नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रभित्र तपसिल बमोजिमको व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारको आधारमा व्यवसाय कर लगाइनेछ ।)

सि.नं.	विवरण	वार्षिक करका दरहरु(रु.)
व्यापारीक बस्तु		
१	मदिरा पसल	
	रक्सी, वियरको डिस्ट्रिब्युटर्स र थोक	७५००/००
	रक्सी, वियरको खुद्रा विक्री पसल	१५००/००
२	सूर्ती जन्य (धूम्रपान पसल)	
	चुरोट, विडी, सूर्तीजन्य पदार्थको डिलर पसल र थोक विक्रेता	२०००
	चुरोट, विडी, सूर्तीजन्य पदार्थको खुद्रा पसल	१०००
३	हल्का पेय पदार्थ पसल	
	हल्का पेय पदार्थको डिलर	१०००
	हल्का पेय पदार्थको खुद्रा पसल	५००
४	सून चाँदी पसल	
	सून चाँदी पसल श्रेणी क	२५००
	सून चाँदी पसल श्रेणी ख	१५००
	सून चाँदी पसल श्रेणी ग	१०००
५	औषधी(फार्मेसी) व्यवसाय	
	औषधी सुपर डिस्ट्रिब्युटर्स तथा थोक डिस्ट्रिब्युटर्स	२०००
	औषधी खुद्रा पसल	१०००
६	आयुर्वेदिक औषधी पसल	
	हर्बल उत्पादन तथा आयुर्वेदिक औषधी थोक पसल	१०००/००
	हर्बल उत्पादन तथा आयुर्वेदिक औषधी खुद्रा	५००/००

	एग्रोभेट थोक पसल	१०००/००
	एग्रोभेट खुद्रा पसल	५००/००
७	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	
	स्टेशनरी तथा पुस्तक डिस्ट्रिब्यूटर्स र थोक विक्रेता	१५००/००
	स्टेशनरी तथा पुस्तक खुद्रा	५००/००
	मूद्रण सामाग्री खरिद विक्री तथा कापी उद्योग	५००/००
८	डिपार्टमेन्टल पसल	
	डिपार्टमेन्टल पसल/सपिङ्ग सेन्टर श्रेणी क	२०००/००
	डिपार्टमेन्टल पसल/सपिङ्ग सेन्टर श्रेणी ख	१०००/००
९	कस्मेटिक पसल	
	कस्मेटिक थोक पसल श्रेणी क	१०००/००
	कस्मेटिक खुद्रा पसल श्रेणी ख	५००/००
	कस्मेटिक खुद्रा पसल श्रेणी ग	१००/००
१०	मोटर पार्ट तथा बोडी विल्डर्स सामान विक्री	
	मोटर पार्टस सामान विक्री श्रेणी क	२०००
	मोटर पार्टस सामान विक्री श्रेणी ख	१०००
	बोडी विल्डर्स सामान विक्री श्रेणी क	२०००
	बोडी विल्डर्स सामान विक्री श्रेणी ख	१०००
११	लुब्रिकेसन सेक्सन तर्फ (आयल निगम)	
	लुब्रिकेसन थोक पसल	२०००
	लुब्रिकेसन खुद्रा पसल	१०००
१२	प्लाई तथा ग्लास हाउस	
	प्लाई तथा ग्लास हाउस थोक पसल	२०००
	प्लाई तथा ग्लास हाउस खुद्रा पसल	१०००
१३	कपडा तथा फेन्सी पसल	
	कपडा,फेन्सी तथा व्याग थोक पसल	१५००
	कपडा,फेन्सी तथा व्याग खुद्रा पसल श्रेणी क	१०००
	कपडा,फेन्सी तथा व्याग खुद्रा पसल श्रेणी ख	५०००
१४	धागो टांक फस्नर थोक पसल	
	धागो, टांक, फस्नर थोक पसल	१०००
	धागो, टांक, फस्नर खुद्रा पसल	५००
१५	इलेक्ट्रोनिक विक्री पसल	
	मोवाइल कम्पनी सेल्फ उपशाखा, डिस्ट्रिब्यूटर्स	२०००
	इलेक्ट्रोनिक थोक पसल	२०००
	इलेक्ट्रोनिक खुद्रा पसल श्रेणी क	१०००
	इलेक्ट्रोनिक खुद्रा पसल श्रेणी ख	५००
	रेडियो,घडी,क्याल्कुलेटरमात्र विक्री पसल	५००
	अडियो, भिडियो क्यासेट तथा मोवाइल पसल	५००
१६	विद्युत सामाग्री पसल	
	विद्युत सामाग्री थोक पसल	१५००
	विद्युत सामाग्री खुद्रा पसल	५००
१७	हार्ड वयर/मेशिनरी/पेन्ट/सेनेटरी तथा मार्बल पसल	

	थोक पसल	२०००
	खुद्रा पसल श्रेणी क	१५००
	खुद्रा पसल श्रेणी ख	१०००
१८	पेट्रोलियम पदार्थ	
	पेट्रोलियम पदार्थ ३ पम्प वा सो भन्दा माथि	६०००
	पेट्रोलियम पदार्थ २ वटा पम्प भएको	४०००
	पेट्रोलियम पदार्थ १ मात्र पम्प भएको	२०००
	पेट्रोलियम पदार्थ पम्प नभएको डिलर	१०००
	ग्यास सिलिण्डर डिलर सब डिलर	५००
१९	स्टील, आलुमिनियमको पसल	
	स्टील, आलुमिनियमको थोक पसल	१०००
	स्टील, आलुमिनियमको खुद्रा पसल	५००
२०	फर्निशर्स पसल	
	फ्लोरिड तथा फर्निशर्स थोक पसल	२०००
	फ्लोरिड तथा फर्निशर्स खुद्रा पसल	१०००
२१	सवारी साधन एजेन्सी तथा थोक विक्री पसल	
	बस, ट्रक, ट्याक्टर जिप, कारको डिलर	३०००
	मोटरसाइकल अन्य सवारी साधनको डिलर(स्वदेशी उत्पादन)	१५००
	इलेक्ट्रिक साइकल तथा साइकल पसल	१०००
	रि कन्डिसन हाउस	५००
२२	थोक तथा एजेन्सी	
	टायर डिलर	२०००
	पम्पइसेट, जेनेरेटर डिलर	१५००
	विविध विषयका सामान सप्लायर्स तथा एजेन्सीहरु	१०००
२३	खाद्यान्न तथा किराना पसल	
	खाद्यान्न सप्लायर्स	१५००
	गल्ला थोक पसल	२०००
	खाद्यान्न, किराना थोक पसल	१५००
	खाद्यान्न, किराना खुद्रा पसल	५००
	भित्री सडकमा रहेका साना किराना पसल	२५०
	आलु, प्याज, लसुन, अदुवा थोक पसल	१०००
२४	फलफुल पसल	
	फलफुल थोक पसल	१०००
	फलफुल खुद्रा पसल	५००
२५	सागसब्जी पसल	
	सागसब्जी थोक पसल	५००
	सागसब्जी खुद्रा पसल	२००
२६	कपडा पसल	
	कपडा थोक पसल	२०००
	कपडा खुद्रा पसल	१०००
विशेषज्ञ	परामर्श तथा अन्य ब्यवसायिक सेवा	
२७	चिकित्सक	

	निजी सेवा संचालन गर्ने कन्सल्टेण्ट डाक्टर	२५००
	निजी सेवा संचालन गर्ने मेडिकल अफिसर	२०००
	कविराज र स्वास्थ्य कर्मी(क्लीनीक)	१०००
२८	कन्सल्ट्यान्ट सेवा	
	सूचीकृत वापत (घर नक्सा सम्बन्धी)	५०००
	स्वास्थ्य सेवा तर्फ होस्पिटल तथा नर्सिङ दर्ता	५०००
	इन्जिनियरिङ परामर्श सेवा फर्म	५०००
२९	कानून व्यवसायी	
	ल फर्म तथा कानून परामर्श सेवा	२०००
३०	लेखा परीक्षण व्यवसाय तर्फ	
	लेखा परीक्षण (सि.ए.)	२०००
	लेखा परीक्षण (र.ले.प)	१५००
३१	दन्त चिकित्सा सेवा	
	दन्त चिकित्सा सेवा	१५००
३२	अनुसन्धानकर्ता तथा सेवा परामर्श दाता	
	अनुसन्धानकर्ता	२०००
	कम्प्युटर एनालिस्ट तथा प्रोग्रामर	१५००
	विमा एजेन्ट	१५००
	सर्भेयर	१५००
	नोटरी पब्लिक अनुवादक	१५००
	पशु चिकित्सक	१५००
	शेयर दलाल	२०००
	ढुवानी कम्पनी तथा ट्रान्सपोर्ट व्यवसाय	१५००
	संथागत पेन्टर	५००
	निर्माण व्यवसाय	
	स्वदेशी निर्माण व्यवसायी	४०००
	विदेशी निर्माण व्यवसायी एवं परामर्श दाता	५०००
३३	भवन निर्माण व्यवसाय	
	मिक्चर तथा सटरिङ सामान भएकोलाई	३०००
	सटरिङ सामानमात्र भएको	१५००
	भवन निर्माण व्यवसायी	२०००
३४	सटरिङ व्यवसाय	
	मिक्चर तथा सटरिङ सामान भएको	१०००
	सटरिङ सामानमात्र भएको	७००
	वाटर डिलिङ	५००
	उत्पादनमुलक उद्योग	
३५	प्लाष्टिक उद्योग	
	प्लाष्टिक उद्योग श्रेणी क	२०००
	प्लाष्टिक थोक पसल	१०००
	प्लाष्टिक पसल तथा सप्लायर्स श्रेणी क	१०००
	प्लाष्टिक पसल तथा सप्लायर्स श्रेणी ख	१०००
३६	चप्पल उद्योग	

	चप्पल उद्योग श्रेणी क	२००
	चप्पल थोक विक्रि पसल	१५००
	चप्पल विक्रि खूद्रा विक्रि पसल श्रेणी क	१०००
	चप्पल विक्रि खूद्रा विक्रि पसल श्रेणी ख	५००
३७	ग्रील उद्योग	
	स्टील,आल्मूनियम ग्रील उद्योग	१५००
	फलामको ग्रील उद्योग	१०००
३८	साबुन उद्योग तथा विक्रि पसल	
	साबुन उद्योग श्रेणी क	२०००
	साबुन उद्योग श्रेणी ख	१५००
	साबुन विक्रि पसल	५००
३९	जुत्ता उद्योग तथा विक्रि पसल	
	जुत्ता उद्योग तथा जुत्ताको शो रुम	२०००
	जुत्ताको शो रुम तथा विक्रि पसल	५००
	जुत्ता मर्मत गर्ने	नि.शुल्क
४०	पशुपालन तथा पशु आहार उद्योग	
	पशु आहार उद्योग	१०००
	पशु आहार विक्री केन्द्र	७००
४००	पशु पंछी पालन उद्योग	५००
४१	घरेलु कुटिर उद्योग	
	अगर बत्ती उद्योग	५००
	मैन बत्ती उद्योग	५००
	अचार उद्योग	२५०
	अन्य कूटिर उद्योग	२५०
४२	कपडा तथा गार्मेन्ट उद्योग	
	कपडा उद्योग	२०००
	गारमेन्ट उद्योग	१५००
	ज्याकेट तथा ब्याग उद्योग	२०००
	होजियारी तथा धागो उद्योग	१०००
	सिरक डसना उद्योग/पसल	१०००
	ढाका उद्योग श्रेणी क	१०००
	ढाका उद्योग श्रेणी ख	५००
४३	छाता ,सलाई उद्योग	
	सलाई उद्योग श्रेणी क	२०००
	सलाई उद्योग श्रेणी ख	१५००
	छाता उद्योग श्रेणी क	२०००
	छाता उद्योग श्रेणी ख	१५००
४४	पेय पदार्थ उत्पादन उद्योग,	
	मिनरल वाटर उद्योग	२०००
	पिउने पानी सप्लायर्स	१५००
	आइस बरफ उद्योग	१०००
	आइसक्रीम उद्योग	१०००

	सोडा उद्योग	१०००
४५	भाडा उद्योग	
	कांस,तामा, पित्तल, भाडा उद्योग	२०००
	आलुमिनियम भाडा उद्योग	१०००
	प्लास्टिक भाडा उद्योग	१०००
	टिनको वाकस,बाल्टी,स्टोभ	१०००
४६	कूटानी, पेलानी मिल	
	फलावर/राइस/चिउरा/भुजा मिल	२०००
	कूटानी, पेलानी मिल (हलर समेत), चिउरा मिल र मसला उद्योग	३००
४७	डेरी उद्योग	
	डेरी उद्योग तथा विक्रि पसल	१५००
	डेरी विक्रि पसल	५००
४८	उपभोग्य बस्तु उत्पादन उद्योग	
	कुकिज/पाउरोटी/नुडल्स उद्योग श्रेणी क	१५००
	कुकिज/पाउरोटी/नुडल्स उद्योग श्रेणी ख	१०००
	कन्फेक्सनरी उद्योग श्रेणी क	१०००
	कन्फेक्सनरी उद्योग श्रेणी ख	५००
	विस्कट उद्योग श्रेणी क	१०००
	विस्कट उद्योग श्रेणी ख	५००
	दालमोठ उद्योग	५००
४९	रिकण्डिसन उद्योग	
	फलाम कृषि औजार उद्योग	२०००
	कागज, प्लाष्टिक रिकण्डिसन उद्योग	१०००
५०	उर्जा मूलक उद्योग	
	हाइड्रो पावर सम्बन्धी पार्ट उत्पादन क.	२५००
	वायो ग्यास उद्योग	२०००
	सौर्यशक्ति उत्पादन उद्योग	१५००
	मर्मत संभार पार्ट विक्री	५००
५१	कृषि तथा बनजन्य उद्योग	
	कृषि कृषक समूह दर्ता	५००
	कृषि कृषक समूह नविकरण	३००
	कृषि तथा पशुपंछि फर्म	१५००
	प्लाइउड उद्योग	१०००
	समिल उद्योग	२५००
	काठ विक्री डिपो	२०००
	काठको फर्निचर उद्योग, /शोरुम (ठूलो)	२०००
	काठको फर्निचर शोरुम, (सानो)	१०००
	बेतबांसको उद्योग/व्याम्बो शोरुम	५००
५२	खनिज उद्योग (कंक्रीट उद्योग)	
	कंक्रीट ब्लक	२०००
	सेनेटरी उद्योग तथा व्यवसाय	१५००

	क्रेसर उद्योग	१००००
	ईटा उद्योग	प्रति ट्रक ईटा रु. ६०० प्रति ट्रयाक्टर रु. २००
५३	पर्यटन उद्योग (होटल लज एण्ड रेष्टुरेण्ट)	
	पार्टी प्यालेस	२५००
	होटल लज एण्ड रेष्टुरेण्ट	२०००
	होटल एण्ड लज श्रेणी क	२०००
	होटल एण्ड लज श्रेणी ख	१८००
	होटल एण्ड रेष्टुरेण्ट श्रेणी क	१८००
	होटल एण्ड रेष्टुरेण्ट श्रेणी ख	१२००
	फास्टफुट तथा क्याफे	१०००
	होटल, भोजनालय	१०००
५४	मिष्ठान/क्याटरिङ्ग पसल	
	मिष्ठान/क्याटरिङ्ग पसल	२५००
	मिष्ठान पसल श्रेणी क	१५००
	मिष्ठान पसल श्रेणी ख	१०००
	क्याटरिङ्ग	१०००
	चिया तथा कफि पसल	५००
५५	टेण्ट हाउस	
	विजुली डेकोरेशन/बैण्ड बाजा सहितको टेण्ट हाउस	२०००
	विजुली डेकोरेशन सहितको टेण्ट हाउस	१०००
	विजुली डेकोरेशन रहितको टेण्ट हाउस	१०००
	टेण्ड हाउस	१०००
सेवा उद्योग		
५६	छापाखाना	
	अफसेट प्रेस	२०००
	स्क्रिन प्रिन्ट प्रेश	१०००
	लेटर प्रिन्ट प्रेश	१०००
५७	सिनेमा हल	
	सिनेमा हल	४०००
	फिल्म डिस्ट्रिब्यूटर्स	३०००
५८	कलरल्याव सेवा	
	कलरल्याव सेवा	१५००
	भिडियो मिक्सिङ	१५००
	फोटोकपी सेवा	५००
५९	संचार सेवा	
	टेलिफोन ,मोवाईल सेवा प्रदायक कम्पनी लाई	५०००
	टि.भि. च्यानल प्रशारण सेवा	२५००
	केबुल च्यानल प्रशारण सेवा	२५००
	एफ.एम.प्रशारण सेवा	१०००
	पत्रपत्रिका प्रकाशन सेवा	१०००
	केबल व्यवसाय वार्षिक	१५००

६०	कम्यूनिकेशन सेवा	
	टुर एन्ड टाभल्स सेवा/बूकिंग काउन्टर सेवा	२०००
	फोटोकपि/पी.सी.ओ.साइवर क्याफे सेवा	१०००
	कूरियर सेवाको मुख्य कार्यालय	१०००
	कूरियर सेवाको शाखा कार्यालय	५००
६१	वित्तीय सेवा	
	बाणिज्य बैंक मुख्य कार्यालय	१५०००
	बाणिज्य बैंक प्रति शाखा कार्यालय	१००००
	विकास बैंक मुख्य कार्यालय	१५०००
	विकास बैंक प्रति शाखा कार्यालय	१००००
	फाइनान्स कम्पनी मुख्य कार्यालय	१५०००
	फाइनान्स कम्पनी प्रति शाखा कार्यालय	५०००
	लघुवित्त कम्पनीहरु	३०००
	विमा कम्पनीहरु	५०००
	रेमिटान्स तथा मनी एक्सचेन्जर	२०००
	वित्तीय (ऋण तथा बचत) सहकारी संस्था	१०००
	अन्य सहकारी संस्था	५००
स्वास्थ्य सेवा		
६२	स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय	
	नाफा वितरण नगर्ने वा गैह्र नाफामुलक अस्पताल	४०००
	निजी अस्पताल	५०००
	नर्सिङ्गहोम	३५००
	एम.आर.आइ., सि.टि.स्क्यान, अल्ट्रा साउण्ड क्लिनिक	२५००
	पोली क्लिनिक	२०००
	प्याथोलोजी ल्याब	२०००
	अक्यूपन्चर,फिजियो थेरापी, स्वास्थ्य क्लिनिक	३०००
	एक्सरे क्लिनिक	१५००
	चश्मा पसल	१०००
	आयुर्वेद उपाचार तथा प्राकृतिक चिकित्सा क्लिनिक	१५००
शिक्षा सेवा		
६३	निजी शिक्षालय	
	क्याम्पस/उच्च माध्यमिक विद्यालय	३०००
	माध्यमिक विद्यालय	२०००
	निम्न माध्यमिक विद्यालय	१५००
	प्राथमिक विद्यालय / मन्टेश्वरी तथा शिशु स्याहर केन्द्र	१०००
	छात्र / छात्रावास	१५००
६४	इन्स्टिच्युट,तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	
	पोली टेक्निकल इन्स्टिच्युट, प्रशिक्षण समेत	२०००
	नर्सिङ्ग, सि.ए.म.ए., एच.ए. प्रशिक्षण कोचिङ्ग सेन्टर समेत	२०००
	एजुकेशनल कन्सल्टेन्सी सेवा	१५००
	कम्प्युटर/ईलेक्ट्रो.तालिम केन्द्र	१५००
	सवारी चालक तालीम केन्द्र	१५००

	भाषा शिक्षा इन्स्टिच्यूट,कोचिङ्ग सेन्टर	१५००
६५	अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, सहकारी तथा संघ संस्थाहरु	
	सहकारी दर्ता वापत	३०००
	सहकारी नविकरण	१५००
	संघ संस्था दर्ता	३०००
	संघ संस्था नविकरण	१५००
	अन्तराष्ट्रिय संस्था (ब्यवसायिक कारोबार गर्ने)	३०००
	राष्ट्रिय संस्था	२५००
	समुह दर्ता	५००
	मर्मत तथा संभार सेवा	
६६	बोडी विल्डर्स सेक्सन तर्फ	
	नयां बोडी बनाउने श्रेणी क	२०००
	नयां बोडी बनाउने श्रेणी ख	१५००
	बोडी मर्मत गर्ने	१०००
६७	लेथ सेक्सन तर्फ	
	लेथ सेक्सन श्रेणी क	१५००
	लेथ सेक्सन श्रेणी ख	१०००
	लेथ सेक्सन श्रेणी ग	५००
६८	टायर सेक्सन तर्फ	
	टायर डिलर शोरुम	२०००
	टायर रिसोलिङ्ग श्रेणी क	१०००
	टायर रिसोलिङ्ग श्रेणी ख	१०००
	टायर पन्चर मर्मत	५००
६९	ईन्जिन मर्मत सेक्सन तर्फ	
	ईन्जिन मर्मत श्रेणी क	२०००
	ईन्जिन मर्मत श्रेणी ख	१५००
	ईन्जिन मर्मत श्रेणी ग	१०००
७०	पेन्टिङ्ग/डेन्टिङ्ग/वेलिडिङ्ग सेक्सन तर्फ	
	डेन्टिङ्ग/पेन्टिङ्ग/वेलिडिङ्ग सेवा	१५००
	डेन्टिङ्ग सेवा	१०००
	पेन्टिङ्ग सेवा	१०००
	वेलिडिङ्ग सेवा	१०००
७१	पम्प सेक्सन मर्मत तर्फ	
	पम्प सेक्सन मर्मत श्रेणी क	१५००
	पम्प सेक्सन मर्मत श्रेणी ख	१०००
७२	व्याट्री/इलेक्ट्रिक सेक्सन तर्फ	
	व्याट्री/इलेक्ट्रिक सेक्सन श्रेणी क	१०००
	व्याट्री/इलेक्ट्रिक सेक्सन श्रेणी ख	१०००
७३	वासिङ्ग सेक्सन तर्फ श्रेणी	५००
	वासिङ्ग सेक्सन श्रेणी क	१०००
	वासिङ्ग सेक्सन श्रेणी ख	१०००
७४	रिक्सा, साइकिल	

	रिक्सा साइकिल विक्री पसल	१०००
	रिक्सा, साइकिल मर्मत तथा पार्टस विक्री पसल	१०००
७५	अटो सम्बन्धी अन्य सेवा	
	मोटर साइकल मर्मत	१५००
	कमानी पट्टा मर्मत	१०००
	रेडियटर मर्मत	५००
	सिट मेकिंग तथा ग्रिसिंग सेवा	५००
	हेड मर्मत सेक्सन	५००
७६	अन्य मर्मत सेवा	
	टि.भी.,डेक,फ्रिज,कम्प्यूटर, मर्मत पसल	
	मोर्वाइल मर्मत पसल	१०००
	रेडियो, घडी मर्मत पसल	५००
	अन्य मर्मत पसल	५००
७७	हेभिइक्यूवमेन्ट तथा क्वार्ड पसल	
	हेभिइक्यूवमेन्ट खरीद/विक्री श्रेणी क	२०००
	हेभिइक्यूवमेन्ट खरीद/विक्री श्रेणी ख	१५००
	अन्य क्वार्ड खरीद विक्री	१०००
	अन्य सेवा	
७८	वैदेशिक रोजगार सेवा परामर्श दाता	
	वैदेशिक रोजगार सेवा परामर्श दाता	२०००
	वैदेशिक रोजगार परामर्श सेवा शाखा कार्यालय	१५००
	सेवा परामर्श दाता	१०००
	श्रमिक सेवा परामर्श दाता	१०००
	सामान सहित श्रमिक सेवा परामर्श दाता	१०००
७९	ड्राइक्लिनिक,सैलून तथा ब्यूटीपार्लर	
	ब्यूटी पार्लर सेवा ब्यूटिशियन तालिम सहितको	१५००
	ब्यूटी पार्लर सेवा	१०००
	ब्यूटी पार्लर सेवा सामान्य खालको	५००
	कालिगढ सहितको सैलून सेवा	८००
	सैलून २ सीट सम्मको सैलून सेवा	७००
	साधारण सैलून	७००
	ड्राइक्लिनिक सेवा	७००
८०	साईन बोर्ड आर्ट व्यवसाय	
	डिजिटल आर्ट व्यवसाय	१०००
	अन्य आर्ट व्यवसाय	५००
८१	पशुबधशला	
	पशुबधशला	२०००
	पशुको छाला संकलन तथा विक्री केन्द्र	१५००
८२	माछा, मासु विक्री पसल	
	प्याकिड माछा,मासु सप्लायर्स	२०००
	माछा,मासु मध्ये कम्तिमा ३ वटा सेवा एकै ठाउँमा भएको	२०००
	माछा,मासु मध्ये कम्तिमा २ वटा सेवा एकै ठाउँमा भएको	१५००

	कुनै एक प्रकारको मासु विक्री पसल	१०००
	ताजा माछा, सिद्रा विक्री पसल	१०००
	अण्डा विक्री पसल	१०००
८३	फूल बिरुवा विक्री पसल	
	नर्सरी	१०००
	फूल विक्री पसल	७५०
८४	सूकर/पुल हाउस	
	सुकर तथा पुल दुवै भएको	१५००
	सुकर	१०००
	पुल हाउस	१०००
८५	भांडा पसल, किचन सामाग्री	
	भांडा तथा किचन सामाग्री थोक पसल	२०००
	भांडा तथा किचन खूर्दा पसल क	१०००
	साधारण भांडा खुद्रा पसल ख	५००
८६	खेलौना ,गिफ्ट तथा फोटो प्रेम पसल	
	खेलौना तथा गिफ्ट पसल	१०००
	खेलौना पसल	७००
	फोटो फ्रेम पसल	५००
८७	सिलाई मेसिन मर्मत तथा सिलाई पसल	
	सिलाई पसल श्रेणी क	१०००
	सिलाई पसल श्रेणी ख	८००
	सिलाई पसल श्रेणी ग	८००
	सिलाई मेसिन मर्मत पसल	७००
	बूटिक ल्याब्रटोरी	५००
८८	संगित तथा कला केन्द्र सेवा	
	श्रेणी क	७००
	श्रेणी ख	५००
८९	घूमि हाटवजारमा ब्यावसाय गर्न तथा माथि उल्लेख नभएका ब्यसायिको हकमा	
	फेन्सी तथा कपडा पसल	५००
	किराना विसाता एवं भाडा पसल	५००
	अन्य प्रकृतीका / तथा साना ब्यवसायहरु	४००
९०	माथी उल्लेख नभएका उद्योगहरुको हकमा	
	ठूला उद्योग	५०००
	मझौला उद्योग	३०००
	साना उद्योग , घरेलु	२०००
९१	माथी उल्लेख नभएका अन्य पेशा ब्यवसाय	
	डिस्ट्रीब्युटर्स/थोक पसल	२०००

खुद्रा पसल श्रेणी क	१५००
खुद्रा पसल श्रेणी ख	१५००
खुद्रा पसल श्रेणी ग	१०००
सेवा प्रदायक अन्य व्यवसाय	१०००

द्रष्टव्य :

१. पूँजी लगानीको आधारमा रु.३ लाख सम्मको व्यवसायलाई “ग”वर्ग, १० लाख सम्मलाई “ख” वर्ग र सोभन्दा माथिलाई “क” वर्ग मानिनेछ ।
२. दर्ता, नविकरण दस्तुर उल्लेख नभएका नगरपालिका क्षेत्रभित्र संचालित वा संचालन गरिने उल्लेखित व्यवसायहरु नगरपालिकामा दर्ता र नवीकरण गरेर मात्र संचालन गर्न सकिनेछ । यस आ.व. मा उल्लेखित कर बाहेक “क” वर्गको व्यवसाय दर्ता र नविकरण रु.२०००।, “ख” वर्गको कोलागि दर्ता र नविकरण रु. १०००। र “ग” वर्गको व्यवसाय दर्ताको लागि दर्ता र नविकरण रु. ५००।
२. माथि उल्लेखित बाहेक अन्य व्यवसायहरुलाई व्यवसायको प्रकृति हेरी रु.१००।- देखी ५०००।- सम्म दर्ता शुल्क र व्यवसाय कर लिने ।
३. व्यवसाय प्रत्येक वर्ष तोकिए बमोजिम व्यवसाय कर तिरी नवीकरण दस्तुर तिरेर नविकरण गर्नु पर्नेछ ।

पुनश्च : यसमा उल्लेखित व्यवसाय बाहेक नगरपालिकामा व्यवसायी र उद्योगीको सहमति अनुसार तिर्ने भनि व्यवस्था गरिएको रकममा नघटने गरी कर अशुली गरिने व्यवस्था कायम गरीने छ । वातावरण प्रदुशण कायम गर्ने उद्योगहरुको हकमा उद्योगसंग आपसी सहमतिमा निश्चित रकम पर्यावरण शुल्क वापत अशुल गरिने छ ।

अनुसूची-५

(दफा ७ सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने बहाल विटौरी शुल्कको दर
बहाल विटौरी कर

(नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेको हाट बजार, वा पसल वा सरकारी जग्गामा बनेका संरचना उपयोग गरेवापत निम्नानुसारको शुल्क लाग्ने छ।)

क) सार्वजनिक, ऐलानी जग्गा र सरकारी संरचना उपयोग :

सि.नं.	विवरण	मासिक रकम
१	सरकारी संरचना, सार्वजनिक, ऐलानी तथा दर्ता छुट जग्गामा व्यापार व्यवसायको लागी प्रति स्टल/कोठा/ठेला गाडी	२०००
२	अस्थायी आवास प्रयोजनको लागी प्रति घरधुरी	२००
३	कृषि तथा अन्य प्रयोजनको लागी प्रति कठ्ठा	५०
४	कृषि तथा अन्य प्रयोजनको लागी बाँकी वडाहरुमा प्रति कठ्ठा	२५

(ख) हाटबजारमा लाग्ने विटौरी कर :

सि.नं.	पसलको विवरण	प्रति बजार दर
१	किराना पसल, व्लक, छाप्रो, प्रति छाप्रो	५०
२	कपडा पसल प्रति पसल	५०
३	जुत्ता चप्पल प्रति पसल	५०
४	रेडिमेड कपडा प्रति पसल	५०
५	मसला तेल प्रति पसल	५०
६	चामल, चिउरा प्रति पसल	५०
७	तरकारी, ढकी तथा छिट्टि २ भन्दा माथि प्रति पसल	२५
८	आलु प्याज प्रति पसल	४०
९	खुर्सानी अदुवा प्रति पसल	३०
१०	आलु, अलुवा (सखरखण्ड) तरुल, कोवि प्रति टायर	१५०
११	आलु, अलुवा (सखरखण्ड) तरुल, कोवि प्रति ट्याक्टर	२००
१२	सिलाई दोकान प्रति पसल	१५
१३	प्रति होटल	५०
१४	कठघेरा भएको जुनसुकै प्रति पसल	५०
१५	प्रचुन प्रति पसल	५०
१६	वोका, खसि काटमार प्रति पसल	१००
१७	कुखुरा किन्ने र विक्रि गर्ने संग प्रति गोटा दुवै तर्फबाट रु १०	१०
१८	परेवा जोडी विक्रि गर्ने र खरिद गर्ने दुवै तर्फबाट ५।५	१०
१९	सुंगुर/वंगुर काटमार प्रति पसल	१००
२०	ठुलो रांगा काटमार प्रति पसल	५००
२१	साँनो रांगा काटमार प्रति पसल	३००

२२	माछा प्रति पसल	३०
२३	फलामको कृषिजन्य हतियार पसल	४०
२४	छाप्रोमा माछा मासु नास्ता प्रति पसल	४०
२५	चुरा प्रति पसल	३०
२६	सिद्रा सुकेको माछा प्रति पसल	२०
२७	डोको नाम्लो कुचो प्रति पसल	४०
२८	मुरी कचेरी खाटमा राख्ने प्रति पसल	३५
२९	माटोको भाडा प्रति पसल	२५
३०	हजाम भूइमा बस्ने प्रति पसल	१५
३१	होटल प्रति पसल	५०
३२	मिठा प्रति पसल	५०
३३	घुंगी प्रति पसल	२०
३४	जादु खेल खेलाउने	५०
३५	जुत्ता चप्पल सिलाउने प्रति पसल	२०
३६	घडी टर्च लाईट विक्रि गर्ने प्रति पसल	३०
३७	ठेलामा आईसक्रिम, चिया नास्ता, फलफुल, चना चटपटे बेच्ने प्रति पसल	३०
३८	सांघ लगाउने प्रति पसल	२०
३९	सुन चाँदी प्रति पसल	५०
४०	तामा, कागती, निवुवा प्रति पसल	१५
४१	फोटो फ्रेम प्रति पसल	३०
४२	रंग, अगिर तथा माला प्रति पसल	३०
४३	भाँडा वर्तन प्रति पसल	५०
४४	धोवि प्रति पसल	३०
४५	सुर्ति प्रति पसल	३०
४६	विउ विजन प्रति पसल	४०
४७	तरकारी प्रति छिट्टि २ भन्दा मुनि	१०
४८	खसी/वोका/बाखा/पाठापाठी/ खरिद विक्रि गर्ने संग प्रति गोटा रु. ३०।०० गरी दुवैको	६०
४९	फलफुल तथा तरकारी प्रति भाँगा (५० के.जी. भन्दा माथिको)	५०
५०	फलफुल तथा तरकारी प्रति क्यारेट/भोला/ छैटी/डोका (५० के.जी. भन्दा मुनीको)	२०
५१	धर्म काँटा	५०००
५२	माछा प्रति पसल सानो	१५

अनुसूची-६

(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने पार्किङ शुल्कको दर
पार्किङ शुल्क निशुल्क गरिएको छ ।

अनुसूची-७

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करको दर

सि.नं.	विवरण	प्रति के.जी रु.
१	जडीबुटी	१
२	कवाडी मालसामान प्रति ट्रक	१०००
३	कवाडी मालसामान प्रति ट्रक्टर	३००

अनुसूची-८

(दफा १० सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने सवारी साधन करको दर
नगरपालिका क्षेत्रभित्र संचालन हुन सवारी साधनको वार्षिक सवारी कर प्रदेश कानुन बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची-९

(दफा ११सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने विज्ञापन करको दर

विज्ञापन कर

सि.नं.	विवरण	प्रति विज्ञापन रकम
१	नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यवसायिक प्रयोजनका लागि सार्वजनिक स्थल, सडक छेउ र नीजि स्थान मा राखिएको होर्डिड बोर्ड प्रति वर्ग फिट (सूर्तिजन्य तथा मदीरा जन्य)	१५०
२	नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यवसायिक प्रयोजनका लागि सार्वजनिक स्थल, सडक छेउ र नीजि स्थान मा भित्तेलेखन प्रति वर्ग फिट (सूर्तिजन्य तथा मदीरा जन्य)	५०
३	नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यवसायिक प्रयोजनका लागि सार्वजनिक स्थल, सडक छेउ र नीजि स्थान मा राखिएको होर्डिड बोर्ड प्रति वर्ग फिट	१००
४	नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यवसायिक प्रयोजनका लागि सार्वजनिक स्थल, सडक छेउ र नीजि स्थान मा भित्तेलेखन प्रति वर्ग फिट	२५
५	डि.पि.एस. बोर्ड प्रति वर्ग फिट	१००
६	ग्लो साइन बोर्ड, २ D र ३ D बोर्ड	१५०
७	तुल, व्यानर, गेट आदिमा (बढीमा एक महिना सम्मको लागि) प्रतिगोटा	५००
८	स्टीकर, पोष्टर, फ्रेन्जर प्रति वर्ग फिट	१५०

अनुसूची-१०

(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

आ.व. २०८१/०८२ मा लागु हुने सेवा शुल्क तथा दस्तुरको दर

१. सेवा शुल्क :

१.१. अचल सम्पति मूल्यांकन तथा आयश्रोत प्रमाणित :-

सि.नं	विवरण	रकम
१	एक लाख देखि एक करोड सम्म प्रति लाख	२०

१.२ सार्वजनिक सेवा उपयोग शुल्क (प्रति पटक)

सार्वजनिक शौचालय

सि.नं.	विवरण	रकम
१	पिसाब गर्दा प्रति व्यक्ति	५
२	दिशा गर्दा प्रति व्यक्ति	१०
३	नुहाउंदा प्रति व्यक्ति	१५

२. भवन निर्माण (नक्शा पास) दस्तुर आ.व.२०८१/०८२

२.१ पुराना भवन एवं संरचना अभिलेखीकरण प्रयोजनको लागि

सि.नं	भवनको प्रकार	वेसमेन्ट तल्ला प्रति वर्ग फिट रु.	भूईतल्ला (प्रति वर्ग फिट रु.)	पहिलो तल्ला (प्रति वर्ग फिट रु.)	दोस्रो तल्ला (प्रति वर्ग फिट रु.)	तेस्रो तल्ला र सो भन्दा माथि - प्रति वर्ग फिट रु.)
१	आर .सि.सि.पिल्लर भएको	२	२.५०	३	४	४.५
२	हुंगा वा इटा वा ब्लकमा सिमेन्ट वालुवाको गारो - आर.सि.सि.को छानो भएको)	-	१	२	३	-
३	सिमेन्टको जोडाईमा हुंगा वा इटा वा ब्लकको गारो -जस्ता वा टायलको छानो भएको)	-	०.७५	१.५०	-	-
४	पटाहाको घेरावेरा लगाएतका कच्ची भवन	-	०.५०	१		
सि.नं.	कम्पाउन्डवालको प्रकार	प्रति रनिड फिट रु.				
१	सिमेन्ट जोडाईको कम्पाउन्डवाल	२				
२	माटो जोडाईको कम्पाउन्डवाल	१				
३	तारवारको कम्पाउन्ड वाल(एकमुष्ठ)	०.२५				

२.२ नयाँ भवन एवं संरचना निर्माण प्रयोजनका लागि

सि.नं	भवनको प्रकार	राजमार्ग सडकको दायँवायाँ वन्ने घर दर प्रति वर्ग फुट (रु.मा)	शाखा सडकको दायँवायाँ वन्ने घर दर प्रति वर्ग फुट (	अन्य सडकको दायँवायाँ वन्ने घर दर प्रति वर्ग फुट (

			रु.मा)	रु.मा)
१	आर .सि.सि.पिल्लर भएको			
१.१	वेसमेन्ट तल्ला	३५०	३००	२१००
१.२	भूईतल्ला	४५०	४१००	३१००
१.३	पहिलो तल्ला	५५०	५१००	४१००
१.४	दोस्रो तल्ला	६५०	६१००	५१००
१.५	तेस्रो तल्ला र सो भन्दा माथि	७५०	७१००	६१००
२	ढुंगा वा इटा वा ब्लकमा सिमेन्ट वालुवाको गारो (आर.सि.सि.को छानो भएको)			
२.१	भूईतल्ला	२१००	११७५	११५०
२.२	पहिलो तल्ला	३१००	२१५०	२१००
२.३	दोस्रो तल्ला			
३	सिमेन्टको जोडाईमा ढुंगा वा इटा वा ब्लकको गारो -जस्ता वा टायलको छानो भएको)			
३.१	भूईतल्ला	२१००	११७५	११५०
३.२	पहिलो तल्ला	३१००	२१५०	२१००
४	पटाहाको घेराबेरा लगाएतका कच्ची भवन			
४.१	भूईतल्ला	११००	११००	११००
४.२	पहिलो तल्ला	१५०	१५०	१५०
सि.नं.	कम्पाउन्डवालको प्रकार -(प्रति रनिङ्ग फिट)			
१	सिमेन्ट जोडाईको कम्पाउन्डवाल	३१००	३१००	३१००
२	माटो जोडाईको कम्पाउन्डवाल	११००	११००	११००
३	तारवारको कम्पाउन्ड वाल (एकमुष्ट)	०५०	०५०	०५०

नोट: व्यवशायिक भवनमा मापदण्ड र नियमानुसार सो ५० प्रतिशत थप दस्तुर समेत लाग्ने छ ।

३.दण्ड जरिवाना

(क) नयाँ निर्माण अनुमती विना बनाएको हकमा ।

सि.नं.	विवरण	रकम
१	जगको कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुरको २५%
२	डि.पि.सि.को कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुरको ३५%
३	गाह्रो लगाउने कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुरको ५०%
४	ढलानको कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुरको ७५%
५	निर्माण कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुरको १००%

नोट :- उल्लेखित जरिवाना निर्माण भएको तल्लाको आधारमा लिईनु पर्नेछ ।

(ख) तल्ला थपमा

सि.नं.	विवरण	रकम
१	गाह्रो लगाउने कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुरको ५०%
२	ढलानको कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुरको ७५%
३	निर्माणको कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुरको १००%

नोट :- उल्लेखित जरिवाना निर्माण भएको तल्लाको आधारमा लिईनु पर्नेछ ।

(ग) मालपोतको हकमा

सि.नं.	विवरण	रकम
१	मालपोतको हकमा राजस्व तिरेको १ साल पछिबाट	प्रत्येक वर्ष २०% का दरले र त्यसमा हरेक वर्ष ५% थप गरी दस्तुर लिने ।

४ सिफारिश तथा अन्य सेवा शुल्कको दर :

सि.नं.	विवरण	रकम (२०८१।०८२)
१	नेपाली नागरिकता सिफारिस	
	क) वंशज	निःशुल्क
	ख) वैवाहिक अंगिकृत	निःशुल्क
	ग) प्रतिलिपि	निःशुल्क
२	राहदानी सिफारिश	१००
३	नाता प्रमाणित सिफारिश	५०
	क) नेपालीमा (मृतक संग)	५०
	ख) नेपालीमा (अन्य संग)	५०
	ग) अग्रेजीमा	५०
४	नाम थर संशोधन सिफारिस	५०
५	विधुत/धाराको सिफारिश	
	क) घरायसी/कृषि	५०
	ख) व्यापारिक	१००
	ग) साना औद्योगिक	५००
	घ) ठुलो औद्योगिक	१०००
६	विधुत/धारा नामसारी सिफारिस	००
७	आय श्रोत सिफारिश	५०
८	बसोबास प्रमाणित सिफारिश	००
	क) वैदेशिक प्रयोजन	१००
	ख) स्वदेशी प्रयोजन	५०
९	जन्म मिति प्रमाणित सिफारिस	
	अग्रेजीमा	५०
	नेपालीमा	५०
१०	जग्गा धनी दर्ता प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपि सिफारिस दस्तुर	५०
११	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस प्रति तल्ला	१००
१२	घर नक्सा पास नामसारी	
	क) कच्ची घर	३००
	ख) १ तल्ले सम्मको पक्की घर	१०००
	ग) २ तल्ले सम्मको पक्की घर	१५००
	घ) २ तल्ले भन्दा बढिको पक्की घर	२०००
१३	घर कायम सिफारिश	
	क) पक्की	३०००
	ख) कच्ची/साधारण	१०००
१४	घर/बाटो प्रमाणित (मालपोत रजिष्ट्रेशन प्रयोजनको लागि) मालपोत मूल्यांकन वा मालपोत मूल्यांकनमा नघटने गरी स्वघोषणा गरेको	१०

	मूल्यांकन रकमको प्रति लाख	
१५	चारकिल्ला प्रमाणित प्रति कित्ता	५०
१६	घरजग्गा नामसारी सिफारिश	१००
१७	छुट जग्गा नामसारी सिफारिस दस्तूर (प्रति कट्टा)	१००
१८	छुट तथा आकडा जग्गाको सिफारिश (प्रति कट्टा)	१००
१९	विटौरी जग्गा नामसारी(मृत्यु भएका कारण नामसारी दा.खा.गर्नु परेमा)	१००
२०	विटौरी जग्गा नामसारी, राजिनामा, वकसपत्र, अंशवण्डा आदिबाट हक हस्तान्तरण सिफारिश	१००
२१	मोही नामसारी सिफारिश	१००
२२	पक्की घर निर्माणको लागि काठपात ल्याउने सिफारिस(प्रति क्यू.फि.)	७
२३	कच्चीघर निर्माणको लागि काठपात ल्याउने सिफारिस(प्रति क्यू.फि.)	५
२४	अंग्रेजी सिफारिस दिनु पर्दा आय श्रोत र अचल सम्पति बाहेकमा	१००
२५	संस्था दर्ता सिफारिस दस्तूर	५००
२६	नाफामूलक संस्था दर्ता सिफारिस दस्तूर	१०००
२७	निजी विद्यालय संचालन सिफारिश	३०००
२८	निजी विद्यालय कक्षा संचालन तथा स्तरबृद्धिको सिफारिश	३०००
२९	दलित जनजाति मधेशी प्रमाणित सिफारिश	००
३०	चारित्रिक सिफारिस दस्तूर न.पा . बाहिर	१००
३१	चारित्रिक सिफारिस दस्तूर न.पा. भित्र	१००
३२	भारत जाने सिफारिस	१००
३३	अन्य मुलुक जाने सिफारिश	१००
३४	व्यक्ति प्रमाणित	१००
३४	मृत्यु प्रमाणित सिफारिश(व्यक्तिगत घटना लागुहुन भन्दापूर्वको अवस्थामा)	१००
३५	अन्य प्रमाणित सिफारिश (व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यक्रम लागु नहुदैको अवस्थामा)	१००
३६	विवाह सिफारिश	१००
३७	वैदेशिक खाता खोल्ने प्रयोजनको लागि सिफारिश	१००
३८	पेन्सनरहरुको लागि जीवित रहेको भन्ने व्यहोराको सम्पर्क सिफारिश	१००
३९	परिचय सिफारिश	१००
४०	पेन्सन प्रयोजनको लागि ठेगाना संशोधन सिफारिश	००
४१	छात्रवृत्ति सिफारिश	००
४२	उपचार सहयोग सिफारिश	००
४३	बसाई सराई गरी अन्यत्र सामानहरु लिई जादा सिफारिश माग भई आएमा	१००
४४	उद्योग स्थापना एवं ठाँउसारी सिफारिश	
४५	ठुला उद्योग	५०००
	मझौला	२५००
	साना	१०००
	घरेलु	२५०
४६	चारित्रिक सिफारिश	१००
४७	जग्गा सम्बन्धि अन्य सिफारिश (हकभोक समेत)	१००
४८	सार्वजनिक यातायातका साधन नचलेको व्यहोराको सिफारिश	१००
४९	दैवी विपत्ति वा भवितव्य परेको सिफारिश	५०

५०	हराएको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि सिफारिश	१००
५१	पेशा व्यवशाय संचालनमा रहेको/वन्द रहेको अवस्थाको सिफारिश	१००
५२	न.पा.मा कर चुक्ता गरे पछि दिईने कर चुक्ता सिफारिश	१००
५३	परिवार ल्याएको नल्याएको सिफारिश	१००
५४	विदेशी संग विवहा दर्ता सिफारिश	१५०
५५	ठेकका पट्टा इजाजत सिफारिस	२०००
५६	मोवाइल टावर इजाजत सिफारिस	२०००
५७	पेट्रोल पम्प स्थापना सिफारिस	२५००
५८	अपुताली प्रमाणित	
५९	क) नेपालको लागि	२०००
	ख) विदेशको लागि	१०००
६०	धारा जडान गर्दा न.पा.ले निर्माण गरेका ग्राभेल, कच्ची र पिच सडक कटान गरी लैजानु पर्ने भए लागने दस्तुर रु. १०००।-, ५००।- र २०००।-	धारा जडान गर्दा न.पा.ले निर्माण गरेका ग्राभेल, कच्ची र पिच सडक कटान गरी लैजानु पर्ने भए लागने दस्तुर रु. ५००।-, ३००।- र १००।-
६१	जग्गा वर्गीकरण सिफारिश	५०
६२	व्यक्तिगत घटना दर्ता विवाह दर्ता, जन्मदर्ता, मृत्युदर्ता, बसाई सराई, सम्बन्ध विच्छेद र सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गतका सबै परिचय पत्र छ(६) महिना सम्म निःशुल्क र छ(६) महिना पछि दलितलाई रु.२५।- र अन्यलाई रु.५०।-	

५. सिफारिश तथा अन्य सेवा शुल्कको दर :

सि.नं.	विवरण	प्रति सेवा शुल्क
१	निवेदन दस्तुर	१०।००
२	निवेदन फाराम मूल्य	२०।००
३	नागरिकता अनुसूची / प्रतिलिपि फाराम दस्तुर	५०।००
४	व्यवशाय प्रमाणपत्र दस्तुर	५०।००
५	व्यवशाय नामसारी/प्रतिलिपि/साभेदार थप घट	२००।००
६	सम्पति कर फाराम दस्तुर	२०।००

६. सहकारी संस्था, लघु, घरेलु तथा साना उद्योग र संघ संस्था दर्ता तथा नवीकरण शुल्क :

सि.नं.	विवरण	रकम
१.	सहकारी संस्था दर्ता	रु. ५०००।
२.	सहकारी संस्था नवीकरण	रु. ३०००।
३.	लघु उद्योग दर्ता	रु. १,०००।
४.	लघु उद्योग नवीकरण	रु. ५००।
५.	घरेलु उद्योग दर्ता	रु. २,०००।
६.	घरेलु उद्योग नवीकरण	रु. १,०००।
७.	साना उद्योग दर्ता	रु. ३,०००।
८.	साना उद्योग नवीकरण	रु. २,०००।
९.	संघ संस्था दर्ता	रु. २,०००।
१०.	संघ संस्था नवीकरण	रु. १,०००।
११	व्यपार व्यवसाय संग सम्बन्धीत फर्म, किराना पसल, डीलर,	रु. १,०००।

	डिप्टीब्यूटर, खुद्रा पसल (दुकान) लगायत दर्ता	
१२	व्यपार व्यवसाय सँग सम्बन्धीत फर्म, किराना पसल, डीलर, डिप्टीब्यूटर, खुद्रा पसल (दुकान) लगायत नवीकरण	रु. ५००।
१३	अनुमति / इजाजत शुल्क :	
	कसर उद्योग	रु. १५,०००।
	अन्यको अनुमति	रु. ५,०००।
	मभौला उद्योग	रु. २५,०००।
	ठूला उद्योग	रु. ३५,०००।
१४	उद्योग, व्यवसाय बाहेकको काममा अनुमति	रु. १,०००।
१५	व्यवसाय दर्ता, अद्यावधिक वापत	१५००।
१६	व्यवसाय नवीकरण	रु. ५००।
<p>नोट: 'घ' वर्गको निर्माण व्यवसाय ईजाजतपत्रको सम्बन्धमा गरुडा नगरपालिको "घ" वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० को अनुसूचि -२ बमोजिमको इजाजतपत्र दस्तुर, नवीकरण दस्तुर, नवीकरण थप दस्तुर र प्रतिलिपि दस्तुर लाग्नेछ ।</p>		

७. अन्य सेवा शुल्कको दर :

सि.न.	सेवाको किसिम	रकम
१	घर नक्सा पास पुस्तिका नयाँ घरको	रु. १०००।
	पुरानो घरको अभिलेखीकरण पुस्तिका	रु. ७००।००
२	सर्जिमिन मुचुल्का	रु. ५००।०
३	सामुदायिक मध्यस्थ सेवा	रु. १००/-
४	रकम कलम उठाई दिएवापत प्रति हजार	१०%
५	सबै खाले निवेदन फारामहरु प्रतिगोटा	रु. २०।-
६	मिलापत्र शुल्क (दुवै पक्षसँग आधा आधा)	रु. २०००।- / २०००।-
७	घर नम्बरिङ्ग प्लेट प्रति गोटा	रु. ३००।-
८	न.पा. को श्रोत नक्सा A ₃ साइज प्रति गोटा	रु. ५०।-
९	विभिन्न नक्सा ठूलो साइजको प्रतिगोटा	रु. २००।-
१०	विभिन्न नक्सा सानो साइजको प्रतिगोटा	रु. १००।-
११	टोल विकास संस्था दर्ता शुल्क/नवीकरण	रु. ५००।-
१२	व्यवसायिक इजाजत प्रमाण पत्र वापत	रु. १००।-
१३	स्थलगत प्राविधिक सेवा शुल्क	रु. १०००।-
१४	घर खाली गर्ने	रु. १,५००।-
१५	साँधिसिमाना छुट्याउने पहिलो कित्ताको लागि	रु. १०००।-
१६	त्यसपछि ५ कट्टा सम्म क्षेत्रफल भएको थप प्रतिकित्ता	रु. ५००।-
१७	न्यायिक दस्तुर : क) उजुरी दर्ता : रु २००। ख) प्रतिउत्तरपत्र दर्ता रु. १००	
१७.	सङ्घीय कानून र प्रदेश कानूनले स्थानीय तहले लिन सक्ने दस्तुर, सेवाशुल्कको हकमा सोही कानूनमा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।	

८. फोटोकपि/प्रतिलिपि सेवा शुल्क

क्र.सं	विवरण	रकम
१	कम्प्युटर प्रिन्टबाट प्रतिलिपि दिदा	१०.००
२	फोटोकपि शुल्क प्रति गोटा	३.००
३	नक्कल प्रमाणित दस्तूर प्रति कपि	५.००
४.	स्थानीइ राजपत्रको सम्बन्धमा राजपत्रमै तोकिएको शुल्क मात्र ।	

९. नगर सूचना केन्द्रका सामग्रीको दैनिक भाडादर :

सि.नं.	विवरण	रकम
१	मल्टीमिडिया प्रोजेक्टर	३००.००
२	कम्प्युटर/साउण्ड सिस्टम प्रति दिन	७००.००
३	ह्वाइट र सफ्ट बोर्ड प्रति सेट	२००.००
४	लेबल मेसिन प्रतिदिन	५००.००

१०. टिपर/भ्याकु लोडर, एम्बुलेन्स र सेफ्टी ट्याङ्की सक्सन मसिन भाडा महशुल दर : २०८१/०८२

सि.नं	विवरण	प्रति घन्टा	प्रति सिफ्ट	कैफियत
१	व्याक हो लोडर			व्याक हो लोडरको हकमा सवारी ईन्धन र चालकको भत्ता रु १००।०० प्रति घन्टा सम्बन्धित लैजानेले तिर्ने गरी प्रति घन्टा रु. ८००।०० र नगर बाहिर रु १,१०० र नगरपालिकाको तेल प्रयोग भएमा रु. २,२००।०० र रु.२५००।०० तिर्नु पर्नेछ ।
२.	ट्रेक्टर, गेडर,पानी टंकी,सैफटी टयांक			१. सेफ्टी ट्याङ्की प्रति सेफ्टी द्याङकर १२००।०० २. खाली पानि टयाङ्कीको प्रति टयांकी रु.१००।० र ट्रेक्टर ,पानी टयाङ्कीको चालक सहित इन्धन बाहेक रु.२५०।० प्रतिदिन ।
३.	एम्बुलेन्स			१. नगर पालिका क्षेत्रभित्रका सेवाग्राहीको हकमा प्रदेश भित्र निःशुल्क २. नगरपालिका क्षेत्रबाहिरका सेवाग्राहीको हकमा देहाय अनुसार शुल्क लाग्नेछ । (क) गरुडा देखी गौर रु. १,५००।०० (ख) गरुडा देखि गरुडाभित्र रहेका अस्पतालहरुमा सम्म रु. ५००।०० (ग) गरुडा देखि चन्द्रपुर सम्म रु. १,५००।०० (घ) गरुडा देखि भरतपुर सम्म रु. ७,५००।०० (ङ) गरुडा देखि काठमाण्डौ सम्म रु. ११,०००।०० (च) गरुडा देखि वीरगंज सम्म रु. ३,५००।०० (छ) गरुडा देखि हेटौडा सम्म रु. ५,०००।०० (ज) गरुडा देखि रक्सौल सम्म रु. ४,०००।०० (झ) गरुडा देखि जनकपुर सम्म रु. ५,५००।०० खण्ड (क) देखि खण्ड (झ) मा उल्लेख भएदेखि बाहेककोमा प्रति कि.मि रु. ५० का दरले हिसाव गरी भाडा रकम लिइने छ ।

यसमा माथी उल्लेखित वस्तु तथा सेवा देखि वाहेकका विषयमा कर दस्तुर र शुल्क लगाउन परेमा कर निर्धारण गर्न पाउने अधिकार नगरकार्यपालिकालाई प्रत्यायोजन गर्ने निर्णय समेत गरियो ।

११. वार्षिक ठेक्काको लागि न्यूनतम दर रेट सम्बन्धी व्यवस्था : २०८१/०८२

क्र.सं.	ठेक्कालागने स्थान	कर उठाउनुपर्ने क्षेत्र	न्यूनतम कबूल अंक	बोल पत्र फारम दस्तुर
१	गरुडा पशु बजार	बजार क्षेत्र	१५,००,०००।	१,०००।
२	.शिवनगर महम्मदपुर तरकारी बजार	बजार क्षेत्र	३,००,०००।	१,०००।
३	रघुनाथपुर विर्ता बजार	बजार क्षेत्र	१,००,०००।	१,०००।
४	भाँभ नदी माछा ठेक्का		१,५०,०००।	१,०००।

यस अनुसूचिमा उल्लेख नभएको कुनै सेवाको हकमा रु. ५००। सेवाशुल्क वा दस्तुर लाग्नेछ ।

अनुसूची-११

(दफा १३ सँग सम्बन्धित)

आ.व. ०८१/०८२ मा लागु हुने प्राकृतिक श्रोत साधनको विक्रीको न्यूनतम दर

क्र.सं.	विवरण	न्यूनतम दर
१	बालुवा, गिटी एवं माटोजन्य वस्तु प्रति घनमिटर	रु. २००।
२	काठ प्रति क्यूब फिट	रु.१०००।
३	दाउरा, जराजुरी प्रति टयाक्टर	रु. २०००।

आज्ञाले,
मुहम्मद मुस्ताक आलम
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत